

След ГЕРБ дори
Стокхолмският
ни синдром
е вулгаризиран

Стр. 11

Готвят
големи санкции
за търговци
нарушители

Стр. 5

Евросъюзът
спира полетите
от и над
Беларус

Стр. 7

ДУМА®

ЛЕВИЯТ
ВЕСТНИК

140 анимации
от 97 страни
показват на
„Златен кукер“

Стр. 15

■ СРЯДА ■ 26 МАЙ ■ 2021 ГОДИНА/31 ■ БРОЙ 98 (8693)

50 см.

www.duma.bg ■

НЯКОЛКО ДУМИ

Уникална тъпота

Велиана ХРИСТОВА

Знае се, че Министерството на културата у нас е сред бедните ведомства, но чак такава финансова трагедия да открие служебният министър проф. Минев не сме предполагали. Пари за разплащане няма, кредити - бол, дейностите може да спрат. Разруха е погълнала паметници на културата, рушвети, мними реставрации, оставени зорлем да се срутят архитектурни ценности, съмнителни къщи за гости със съмнителни пари. Едно от четирите основни предложения на служебния кабинет ще са промени в Закона за културното наследство - за движимите и недвижимите паметници.

Всичко това е тотален срам за България, която е сред най-богатите на история и култура страни в Европа. По нашите земи където копне човек, излизат културни пластове, съоръжения и стилове - от хилядолетия преди новата ера, от тракийската и римската епохи на античността, от ранното Средновековие до Възраждането. От уникалните гробници на траките до XIII век, когато българските зографи и майстори изпреварват европейския Ренесанс - всичко е за хвалба и за показване пред наши и чужди. Но да оставим настрана хвалбата. След 30 години унищожаване и 10 години герберски погром сега политиките се чудят какво да измислят, та държавата отново да може да печели. Що се чудите, бе хора - то ви е на тепсия дадено!

Стр. 8

Спецполицаи
да пазят
културното
наследство

Стр. 2

АКЦЕНТ

БСП обяви водачите на листи

Седем са новите имена, в Хасково и Стара Загора първенството е за коалиционни партньори. Четири области си разменят досегашните водачи. Седем са новите попълнения в ИБ на БСП.

Стр. 3

Родители на протест срещу Фандъкова

Недоволните от липсата на места в детските ясли и градини
поискаха спешни мерки и финансови компенсации

Родители излязоха на протест пред Столичната община заради липсата на места в детските ясли и градини. Те се обявиха срещу политиката на кмета Йорданка Фандъкова да обещава нови сгради за забавачки,

а да има непрекъснат недостиг на места. Тази пролет близо 10 000 деца останаха неприети на първо класиране. Протестът, който събра родители в продължение на четири часа, бе с наслов "Място за всяко дете!". Те

се обявиха за спешни мерки и компенсации за всяко неприето дете независимо от възрастта му.

Преди няколко дни общински съветници от различни групи в Столичния общински съвет поискаха

оставките на Йорданка Фандъкова и заместника ѝ по дигитализацията Генчо Керезов, който отложи първото класиране заради пропуски в електронната система за прием.

Стр. 4

ДУМА ПРИЗОВАВА: БЪДЕТЕ ОТГОВОРНИ!

СНИМКА МИХАЕЛА КАТЕРИНСКА

Посолството на Руската федерация у нас и Форум "България-Русия" дариха на Националната библиотека "Св. св. Кирил и Методий" бронзов бюст на Фьодор Достоевски. Посланик Елеонора Митрофанова връчи дарението на директорката доц. д-р Красимира Александрова

Стр. 13

Минеков поиска спецполицаи да пазят културното наследство

Министърът поиска оставката на Емил Кошлуков заради излъчване на брифинг на ГЕРБ

Водят се преговори за създаването на специализиран полицейски отряд за охрана на културното наследство, който да бъде на подчинение както на МВР, така и на Министерството на културата. Това обяви министърът на културата Велислав Минеков в радиоинтервю. Той уточни, че идеята вече е обсъждана с директора на полицейското училище в Пазарджик. “Структурата ще наподобява Корпуса на карабинерите в Италия и френската служба за охрана на културните ценности. Предстои обмен на специалисти по програми, за които ще се разчита на помощта на министрите на културата на Франция и Италия”, обясни Минеков.

Министърът отново настоя за оставката на генералния директор на БНТ Емил Кошлуков. Причината е, че на 22 май екипът на сутрешния блок на меди-

ята прекъсна програмата, за да излъчи брифинг от централата на ГЕРБ. Минеков определи това като изключително скандален случай, много тежко нарушение и намеса в националната сигурност. Той е изпратил официално писмо до СЕМ, в което настоява случаят да бъде проверен. “В България има 150 или 200 партии. С какво те са по-различни от бившата управляваща партия? БНТ и БНР са част от системата за национална сигурност. По закон може да стане прекъсване на програмите им само в случай на изключителни обстоятелства като земетресение, например. Смятате ли, че партия ГЕРБ е земетресение или нейният вожд може да определим като природно бедствие”, коментира Минеков.

Министърът ще настоява за осветляване собствеността на медиите и

припомни, че това е препоръчано от Европейската комисия. “Нека проследим последните явления и представителите на кои партии попадат в телевизионните сутрешни блокове. Наблюдавах как през последните дни по петима души от определени партии се явяват в един от най-гледаните часови пояси след 8 часа”, подчерта Минеков.

В Министерството на културата работят истински експерти, с които Минеков не желае да се разделя, независимо дали политическите им позиции съвпадат с неговата. Въпреки това министърът предупреди, че когато има нанесени щети от работата на служителите му, ще се наложат смени, включително на цели бордове. Той увери, че ще работи за промени в законите за авторските права и за радиото и телевизията. Минеков анонсира и сериозни

проверки, които се задават по ключови проекти от последните години, като заяви, че там може да бъдат открити тежки щети.

Минеков започва ревизия на “българския Лувър”, известен и като “Квадрат 500”. “Този квадрат не е квадрат и трябваше да се заделят средства да приеме такава геометрична форма. В проекта за създаването му е посочено, че се очакват посещения от 3000 души на ден, а сега някои от филиалите се посещават от 30 души годишно, като сумите, които се изразходват за подобни обекти, са главоломни”, съобщи той. Минеков предупреди колекционерите на културни ценности и иманяри, че ще бъдат преследвани безмилостно, ако нарушат закона. Минеков подема инициативата за регистър на независимите артисти в България.

Спецсъдът отрече да е разрешавал подслушването на опозиционни политици

Специализираният наказателен съд (СНС) отрече да е разрешавал подслушването на служебния премиер Стефан Янев и опозиционни политици преди парламентарните избори на 4 април. Това съобщиха от спецсъда по повод разкритието на съпредседателя на “Демократична България” Атанас Атанасов, че спецсъдът е разрешил използване на СРС срещу 32 души от “Има такъв народ”, “Демократична България” и “Исправи се! Мутри въвн!”, включително и президентския съветник Стефан Янев. Те са били под-

слушвани след Нова година, включително и по време на предизборната кампания. 12 от тях били следени от дирекция “Вътрешна сигурност” на МВР, 12 - от ДАНС, а 8 - от ГДБОП. Служебният вътрешен министър Бойко Рашков и служебният премиер Стефан Янев потвърдиха скандалното разкритие на ДБ, а прокуратурата възложи на Националното бюро за контрол на СРС да проверява МВР и ДАНС.

“По повод на отпразнени внушения в публичното пространство от ДБ, че СНС е издавал разрешения за

прилагане на СРС спрямо политически ангажирани фигури, е извършена проверка в съдебните регистри. От нея е установено, че от СНС не е издавано разрешение за прилагане на СРС спрямо настоящия премиер, нито спрямо лица от политически формации, споменати в медиите. Дейността на СНС по прилагане на Закона за СРС се проверява ежегодно от Националното бюро за контрол на СРС и до момента в докладите не са констатирани никакви нарушения”, твърдят от спецсъда.

За да бъде под-

слушван един човек, не е задължително за него да е издадено разрешение, както стана преди години с изтеклите от прокуратурата записи на президента Румен Радев с подслушвания в рамките на прокурорско разследване бивш шеф на ВВС ген. Цанко Стойков. Те бяха използвани, за да бъде ударен държавният глава.

Групата протестиращи срещу незаконното подслушване в държавата се събраха пред сградата на ДАНС и блокираха кръстовището на булевардите “Черни връх” и “Никола Вапцаров”

СНИМКА МИХАЕЛА КАТЕРИНСКА

Документална изложба “125 години организирано тракийско движение в България” бе открита в София.

Тя е подготвена от Съюза на тракийските дружества в България и Тракийския научен институт в партньорство с Държавната агенция “Архиви”, Научния архив при БАН и Националната библиотека “Свети Кирил и Методий”

АНДРЕЙ РАЙЧЕВ:

ГЕРБ са под бомбардировка, ще загубят президентските избори

“ГЕРБ вече са под бомбардировка. Те винаги са доминирали в медиите, но все повече лоши неща се чуват за тях и това ги изнервя”, коментира социологът Андрей Райчев в телевизионно интервю. Според него реалният проблем на ГЕРБ е, че нямат съюзник. “Никой не иска с ГЕРБ. Те май чакат да станат пак мнозинство? Това няма да се случи”, подчерта той. Райчев предупреди бившите управляващи да се подготвят за ролята на тежка опозиция за много години напред. Според него независимо кой е кандидатът за президент на ГЕРБ, той ще загуби и очевидно партията няма да жертва силен играч. “И на следващите избори няма съмнение, че фрагментацията ще се запази. Този път обаче те

няма как да не направят правителство. Ако втори път направят този номер, ще е катастрофа. На 12 юли ще трябва да предлагат някакво правителство. Друг е въпросът дали ще мине”, коментира Райчев.

“Никога в политиката едно плюс едно не е равно на две. Най-важното в една коалиция не е аритметичният брой, защото част от гласоподавателите не биха приели обединение ей така”, подчерта политологът Димитър Ганев. Според него има обединения, които намаляват подкрепата си, и такива, които я увеличават. Ако Слави Трифонов не поеме отговорност, може да има наказателен вот срещу него, допълни Ганев.

Планът за устойчивост е без идеи за справяне с пандемията

“В Плана за възстановяване и устойчивост няма нищо за пандемията. Изводите от наученото до момента от пандемията зависят от разума и ангажираността на всяко едно правителство, но в България изводите не са направени”. Това заяви представителят на СЗО в България доц. Михаил Околийски. По думите му с Плана страната ни е имала шанс да инвестира средства за бъдеща подготвеност за следващия патоген, защото

е въпрос на време той да се появи, а тези близо милиард няма да се използват за това. Околийски поясни, че в частта за здравеопазване няма нищо за справяне с пандемията, има други дейности, които не са свързани с общественото здраве. Разбрахме, че част от тях ще бъдат ревизирани от служебното правителство, но е нужно да се обърне внимание на общественото здраве, каза той. По думите му сега разработените ваксини предпазват и

от новите щамове, но в България ваксинационният процес не протича ефективно.

По данни на Националния център по разни и паразитни болести в Плевенска, Разградска и Хасковска област 14-дневната заболяемост от КОВИД-19 е между 20 и 60 души на 100 хил. население и те вече са в жълтата зона. С най-висока заболяемост е Монтанска област - 173 на 100 хиляди, а с най-ниска - Разградска (46 на 100 хил.).

Лявото обединение и споразумението с непартийните кандидати безспорно дава по-голям шанс, но той не е даденост и трябва да бъде развит политически

Борис Попиванов
за предизборните обединения

Националният съвет на БСП утвърди имената, които ще водят листите на "БСП за България" на предстоящия парламентарен вот. Водачите бяха гласувани явно и ан-блок, заедно с предложенията на Изпълнителното бюро за места, които да получат коалиционните партньори и гражданските квоти. В няколко района като Плевен, Ловеч и Велико Търново обаче ще продължат разговорите за непартийните позиции и окончателният вариант ще бъде гласуван на пленума в събота, който трябва да утвърди и крайните варианти на изборните листи.

11 са промените във водаческите места. Председателят на БСП Корнелия Нинова отново ще води в столичния 25 МИР и вместо в Пловдив този път ще оглави листата във Варна. Борислав Гуцанов, който пред-

СНИМКА МИХАЕЛА КАТЕРИНСКА

11 рокади на водачи на БСП за изборите

Седем са новите попълнения в Изпълнителното бюро, предложено от Корнелия Нинова

Павлета ДАВИДОВА

вождаше варненци, е без лидерско място. Георги Гьоков също няма да води листа - водачеството в Стара Загора отива за подписалия коалиционно споразумение с БСП Георги Кадиев. Хасково също отива за нов партньор - зам. председателя на АБВ Владимир Маринов. Велизар Енчев е прехвърлен в Кърджали, което явно е наложило Петя Михалевска да поеме област Смолян. Александър Симов, който бе първи в смолянско на предните избори, получава шанс във Враца и така остава без водачество Анастас Попдимитров.

Вместо досегашния депутат Румен Георгиев водач в Кюстендил ще бъде

Бойко Клечков, който оглавява Областния съвет на БСП. Дългогодишният местен лидер на социалистите Елка Неделчева ще води вместо Таско Ерменков в Разград. Областната шефка на социалистите в Добрич Мая Димитрова отпада и на нейно място е посочен Димитър Данчев. Драгомир Стойнев, който бе втори в Стара Загора, сега оглавява листата на БСП в Пазарджик. В Пловдив водач ще е проф. Иво Христов, който бе втори като гражданска квота на предния вот. В останалите листи ръководството на БСП реши да остави водачите от изборите на 4 април.

Членовете на Националния съвет нямаха особени претенции за допълнителни рокади. Иван Мандински от Плевен заяви, че има общински организации, които биха искали

Васил Антонов за водач. Стана ясно, че във Велико Търново е имало разнoбой между поддръжниците на Явор Божанков и Весела Лечева, в крайна сметка ИБ на БСП гласувало между двамата и така водачеството остава при Божанков.

Заради брожения срещу гражданските квоти и коалиционните места в някои области те са дръпнати назад. Това се е случило в Търновско, Софийска област и др. Ръководството е поело ангажимент да не налага свои предложения, а да остави това на местните организации.

Корнелия Нинова обяви рокади в Изпълнителното бюро, което бе в оставка след изборите. Досегашните 22 членове се увеличават с един, приеха 152 членове на НС. Кристиан Вигенин, Владимир Москов, Ире-

на Анастасова и Атанас Зафиров продължават да са зам.-председатели. Секретарските си позиции запазват Вяра Емилова и Христо Проданов. Със секретарско място се сдобива досегашният член на ИБ Стефан Бурджев. За да бъдат разделени законодателните и партийните функции, от бюрото бяха освободени членовете, които ще са водачи на листи и впоследствие депутати. Така от ръководството отпадат Крум Зарков, Иван Иванов, Георги Свиленски, Манол Генов и Стоян Мирчев.

Седем са новите членове на ИБ, като целта е да се осигури представителство на шестте региона за планиране. Бившите депутати Георги Гьоков, Георги Йорданов и Таско Ерменков вече са част от тясното партийно ръководство. В него влизат още бившите кметове на Мездра и Велики Преслав Генади Събков и Александър Горчев, както и Станислав Стоенчев от Сопот и Емил Хумчев от Златоград.

Основна задача на външния министър е възстановяване на диалога със Скопие

Възстановяване на доверието и активизиране на диалога със Северна Македония е основен приоритет на новия екип на Министерството на външните работи, обяви служебният министър Светлин Стоев. Веруюто на този служебен кабинет ще бъде приемственост и предвидимост на дипломатията и действията, обяви той на първия си брифинг в МВНР при представяне на екипа си. "Ние сме отворе-

ни за диалог с искане за конструктивно отношение, като целта е постигането на устойчиви и необратими резултати във възстановяване на доверието между двете държави. Ние предлагаме от една страна рестартиране на диалога, а от друга - връщане на темата в нормалните европейски форуми, където трябва да се обсъждат тези въпроси и където ще се дадат гаранции на България, че двустранните до-

говори ще се спазват", заяви Стоев по въпроса за Северна Македония, като отбеляза, че политиката на България е последователна и няма да се променя. Припомняме, че страната ни наложи вето за начало на преговорите на Скопие с ЕС, докато македонската страна не започне да изпълнява условията, заложиени в двустранния договор за добросъседство и приятелство.

Министърът напомни, че

българският президент Румен Радев и македонският му колега Стево Пендаровски ще посетят заедно тази седмица Рим, а на 21-22 юни ще има заседание на Европейския съвет, на който ще се обсъди преговорната рамка със Северна Македония.

"Начинът за решаване на проблемите и отваряне на европейски път за Северна Македония минава преди всичко през София", заяви ден по-

рано държавният глава Румен Радев. Той коментира, че "изведнъж е станал много интересен за всички европейски лидери", на ден го канели да говори "поне с двама премиери, един президент и един еврокомисар". "Към България има огромно внимание. Няма да казвам думата натиск, но да не забравяме, че страната ни е член на ЕС и това означава много", добави президентът.

Родители излязоха на протест срещу Фандъкова

До края на годината Столичната община може да осигури само 750 нови места в строящи се градини

Родители от цяла София излязоха на протест пред Столичната община заради липсата на места в детските ясли и градини. Тази пролет близо 10 000 деца останаха неприети на първо класиране. Около 9000 намериха място в забавачките. От общината обещаха още места на второто подреждане, без да изяснят откъде ще дойдат те. Протестът, който събира родители в продължение на четири часа, бе с наслов "Място за всяко дете!".

ДУМА припомня, че различни политически сили в Столичния общински съвет поискаха оставките на кмета Йорданка Фандъкова и заместника ѝ по дигитализацията Генчо Керезов, който отложи първото класиране заради пропуски в новата електронна система за прием.

В деня на протеста кметската направи втората показна проверка на строяща се детска градина за последната седмица. На предишната тя обвини районните кметове от опозицията, че бавят строежа на новите сгради в районите си. Вчера Фандъкова

СНИМКА НИКОЛАЙ БЕЛАЛОВ

Нито един работник не се мяркаше вчера на строежа на ново крило в 88 детска градина в столичния район "Дружба"

отново повтори, че строи 16 сгради на детски градини, а до края на годината ще разкрие още 1080 нови мес-

та. Справка на ДУМА в електронната система за прием обаче показва, че до края на 2021 г. се предвижда да бъдат

разкрити групи за 750 деца, като не е ясно дали сроковете ще бъдат спазени и места действително ще се появят. За следващата година пък са заложени едва 500 нови бройки.

Йорданка Фандъкова продължи и опитите си да ангажира частни инвеститори. Миналия петък тя е имала среща с Асоциацията на строителните предприемачи, които заявили интерес да изградят помещения за детски градини, които след това общината да придобива. Кметската обеща и промени в наредбата за компенсации на деца между 3 и 6 години, които не са приети в общински детски градини. Все още обаче нито едно семейство не е получило помощ за това, че детето му не е прието в общинска забавачка и му се налага да посещава частна. Шефката на дирекция "Образование" Мария Минчева пък заяви, че ще се обсъди и възможността компенсирането да се случва и със средства от Столичната община, а не само от държавата. Според нея до две години ще могат да се осигурят места за всички деца от 3 до 6 години. Тя обаче пропусна да отбележи, че основният недостиг е за деца в яслена възраст до 3 години.

Студентите в частни университети искат стипендии

Студентите от частните университети настояват да получават стипендии също като колегите си от държавни вузове. Този въпрос ще бъде обсъден от Националното представителство на студентските съвети на следващото съвещание. Време е проблемът да бъде решен, заяви Доротея Николаева, председател на Студентския съвет във Варненския университет "Черноризец Храбър", който е частен. Тя припомни, че това е болна тема за младешките от частни вузове, и опре-

дели проблема като дискриминация между студентите.

Представители на частните университети също ще се съберат на среща, за да обсъдят единна позиция. След нея те ще предложат готов вариант на Министерството на образованието.

В момента месечният размер на стипендията във висше училище се определя от ректора по предложение на студентския съвет. Стипендията не може да бъде по-ниска от 70 лева и по-висока от 150 лева месечно.

В „Люлин“ недоволстват заради разбита пешеходна алея

На протест излизат жителите на столичния квартал "Люлин" 3 заради разбита пешеходна алея. Той ще се състои на 5 юни от 14 часа на кръстовището на бул. "Панчо Владигеров" и бул. "Царица Йоанна".

Хората недоволстват от бездействието и неспазените обещания на управляващите за реконструкция на пешеходната алея от южната страна на блокове 305 и 306, свързваща квартала с метрото и градския транспорт. В опит да стигнат до метростанцията, те изпитват огромни затруднения, а придвижването на хората с физически проблеми е опасно и почти невъзможно. "Подложени сме на явна дискриминация от страна на общината, която не полага никакви грижи алеята да бъде ремонтирана", коментират местните хора.

Това не е първият опит на жителите на района да се преборят за ремонт на пътеката. Още в началото на годината те настояха за решаване на проблема им и припомниха, че са пращали десетки молби за помощ до Столичната община, които са останали без отговор.

СНИМКА БГНЕС

Училището в с. Бело поле, община Благоевград, става все по-често жертва на вандализъм. То не функционира от 12-13 години и се заключва с катинар и верига. Въпреки това след нахлуване на вандали по стълбите му са разпилени диапозитиви, училищната документация, празни бутилки от алкохол, а прозорците са изпочупени с камъни

Провалът на прокуратурата по знакови дела позволявал тормоз над журналисти

Провалът на прокуратурата по знакови дела позволява тормоз над журналисти, се казва в позиция на Асоциацията на европейските журналисти в България (АЕЖ) по повод заведените три дела от Стоян Мавродиев срещу Николай Стоянов от "Капитал". Според организацията процесите са форма на отмъщение и представляват атака, която цели да откаже пишещите от огласяването на нередности. АЕЖ припомня, че

Мавродиев беше отстранен от поста председател на съвета директорите и главен изпълнителен директор на ББР след публикация на Стоянов. В нея се разказваше за пореден отпуснат голям кредит от 75 млн. лв. за колекторска компания, близка до Делян Пеевски.

"С неспособността или нежеланието си да накаже виновните българската съдебна система допуска журналисти да се превърнат в обект на атаки.

Единственият начин да се пресеке злоупотребата с право е правосъдието да е на мястото си", коментират от АЕЖ. Оттам настояват за среща с министъра на правосъдието Янаки Стоилов, за да бъдат обсъдени мерки срещу подлагането на журналисти на съдебен тормоз. От асоциацията призовават БСС и Софийската адвокатска колегия, в която Мавродиев е вписан като адвокат, да вземат отношение към действията му.

Глоба за търговци, ако до 30 дни не платят на производител

Освобождават от санкция фирми, които си признаят за участие в картел

Глобите за търговци, които не платят навреме на производители на селскостопански стоки, ще се движат между 5 хил. и 200 хил. лв. Това предвижда проект на методика за определяне на глобите, пуснат за обществено обсъждане от Комисията за защита на конкуренцията (КЗК). Тази промяна в Закона за защита на конкуренцията бе приета през февруари и ще влезе в сила от 1 ноември.

Под "навреме" в закона се разбира 30 дни от датата на доставката, а също и случаите, в които купувачът на едро се откаже от нетрайна селскостопанска стока и уведоми производителя по-малко от 30 дни от предварително договорения срок. Според методиката при тези нарушения, които се вкар-

ват за първи път в закона, за леки нарушения глобата ще е до 100 хил. лв., за среднотежки - до 200 хил. лв., а за тежки - до 300 хил. лв.

Проектът на методиката обхваща промяна на почти всички глоби, налагани от комисията, като средният им раз-

мер се увеличава. Сега използваната методика е още от 2009 г. и е променена многократно.

Глобите ще се определят в зависимост от тежестта на нарушението и като процент от оборота, който предприятието е направило, докато е траело нарушението. До 8% от оборо-

та ще е за леките нарушения, до 12% - за не особено тежките, и до 15% за тежките нарушения. Тези проценти са максимални, което дава възможност КЗК въз основа на установените в производството факти да определя и по-нисък процент.

Когато се глобяват предприятия, които са нарушили закона, съюзявайки се с други, има и горна граница на размера на глобите. Те са 100 хил., 150 хил. и 200 хил. лв., съответно за леко, средно тежко и тежко нарушение, но се налагат на всички фирми, които са извършвали нарушението поотделно. При повторно извършване на същото нарушение КЗК може да увеличава размера на глобата със 100%, а когато няколко предприятия са се сдружили, за да извършат нару-

шението, дружеството, което е инициаторът, може да плати 25% отгоре.

С 10% може да се намали размерът на глобата, когато фирмата е спряла нарушението веднага, след като се е намесила КЗК, още преди да е образувала дело. Това обаче не важи при картелите. Процентите от оборота се изчисляват, като се взема оборотът на последната пълна година от дейността.

Предприятия може да бъдат освободени от наложени им санкции или те да бъдат намалени, в случай че компаниите участници в картели сами разкрият пред КЗК нарушението си. Това може да стане анонимно, като се гарантира поверителността на информацията. Идеята е да се улесни разкриването на картели.

Пандемията повиши безкешовите плащания

Пандемията от коронавирус промени трайно платежните навици на българите, като повиши обема на безкешовите плащания. Дебитните карти и дигиталните портфейли са най-предпочитани методи при онлайн пазаруването. Това показва ежегодното проучване на дигиталната платформа за разплащания Paysafe, извършено от на Sapio Research, "Изгубени в трансакциите". Очакванията са тази тенденция да продължи в голяма степен и след края на КОВИД-19.

Като цяло, картовите плащания продължават да бъдат популярен метод за онлайн трансакции, като 75% от българските потребители са използвали дебитни карти в последния месец. Този процент е почти сходен сред потребителите в Обединеното кралство (71%) и значително по-висок в сравнение със страни като Австрия, Германия и Италия, където средно 40% използват дебитни карти за покупки онлайн.

Дигиталните портфейли са най-предпочитаната алтернатива на картовите плащания. Прави впечатление, че българите са активни техни ползватели - 46 на сто казват, че са плащали с дигитален портфейл през последния месец. Евантуална причина за това повишено потребление на безконтактни методи за плащане е зачестилото онлайн пазаруване поради противоепидемични мерки и социалната дистанция, посочват от Paysafe.

От всички запитани на глобално ниво малко над една трета споделят, че значително са намалили физическото пазаруване в магазините и са заложили на онлайн покупки.

Плащанията с безкешови методи позволяват много по-добра проследяемост на разходите, което за 36% от българите е било основна причина да ги предпочитат пред парите в брой при пазаруване.

Половината от българите отбелязват, че дори след края на пандемията ще пазаруват толкова или дори по-често в магазини, колкото и преди КОВИД-19. По отношение на методите за плащане за последния месец при пазаруване във физически магазин 57% от потребителите плащат в кеш, а само 22% безконтактно, където е възможно.

Със 72% се стопиха фермите след влизането в ЕС

След влизането в Европейския съюз (ЕС) България е загубила 72% от животновъдните и птицефермите си. Също толкова е загубила и Словакия, докато в Унгария са изчезнали 48% от фермите, а в Полша - 54%. Анализ на английския вестник "Гардиън" показва, че броят на птице- и животновъдни ферми само в ЕС (без Хърватия) е намалял с 3,4 до 5,6 млн. между 2005 и 2016 г. - последната година, за която са налице изчерпателни данни. Същевременно броят на отглежданите птици и добитък се увеличава, което означава, че има голямо окрупняване и че малките ферми са изправени пред огромен риск. Общият брой на всички видове ферми в ЕС е намалял през същия период от 14,5 на 10,3 милиона.

Най-големите фермери се възползват най-много от системата на субсидиране - около 80% от субсидиите за директни плащания в размер на 40 млрд. евро отиват само за

20% от фермерите. Януш Войчеховски, комисар на ЕС по земеделието, казва: "Намерението ми е този процес на изчезване на малките ферми да бъде спрял. Европейският хранителен сектор в миналото се основаваше на малки ферми и трябва да бъде така и в бъдеще. Причината, поради която загубихме 4 млн. ферми в ЕС, беше грешка в Общата стопанска политика. Подкрепата беше прекалено към индустриалното земеделие и животновъдство и

недостатъчно за малки и средни ферми".

Реформите на Общата стопанска политика, които ще бъдат предложени от ЕС тази седмица, ще включват мерки за насърчаване на фермерите да оставят повече пространство за дивата природа, да приемат органични стандарти за добитък, да използват по-малко химически торове и пестициди и да подхранват здрави почви. "Защитата на малките и средните ферми е приоритет", каз-

ва еврокомисарят.

Селия Нисенс, служител по политиките в неправителствената организация на Европейското бюро за околната среда, обаче заявява: "По-голямата част от средствата ще продължат да текат към най-големите, най-замърсяващи ферми, с почти никаква зелена посока. В това решаващо за климата и биологичното разнообразие десетилетие липсата на амбиция на новата земеделска политика е направила катастрофална".

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Сред първите 10 производителки на стъкло сме в Европа

България е сред топ десетте държави производителки на стъкло в Европа, начело с двете големи компании в София, Пловдив и Търговище. Това заяви пред "Блумбърг тв България" Данко Калчев, председател на фондация "Белославско стъкло".

"В бъдеще стъклото ще се налага все повече като продукт за опако-

ване на най-различни храни. От тази гледна точка България има потенциала да бъде още по-напред в развитието на производството на стъкло", прогнозира той. Нашата страна има бази, които могат да гарантират тила на това производство по отношение на резервни части и формирова комплекти, коментира Калчев.

Калчев обърна внимание на про-

пуски в нормативната уредба, които препятстват иновативните продукти да излязат на пазара. Калчев поясни, че това се отнася до наредби, свързани с обществените поръчки. "За фирмите най-голямото предизвикателство е тези иновации да бъдат вкарани в обществените поръчки. Поне 20% от тях трябва да са за иновации", коментира той.

Българите не разчитат на ипотeka при купуване на имот

82% от хората у нас живеят в собствени жилища

Много малък дял от българите разчитат на кредит, за да си купят жилище. Това показва изследване на Евростат за 2019 г. Според него делът на българите, които живеят в собствено жилище, закупено с ипотeka или друг кредит, е само 2,3%, като е вторият най-нисък в ЕС. Лидер е Румъния с 1,1%. Най-голям е този дял в Нидерландия - 60,4%, Швеция - 51,4%, Дания - 46,5%.

Според евростат 46% от населението на ЕС живее в апартаменти, малко над една трета - в самостоятелни къщи, а почти една пета - в двуфамилни къщи. В България преобладаващо населението живее в апартаменти - почти 50%, над 35% обитават самостоятелни къщи и само малко над 5% двуфамилни къщи.

През 2019 г. седем от всеки десет (70%) души в ЕС са живели в къща или апартамент, които притежават. През 2019 г. във всички държави членки на ЕС има повече собствени-

ци, отколкото наематели, като най-висок е делът на собствениците в Румъния (96%), Унгария (92%), Словакия (91%) и Литва (90%). Най-нисък е делът на обитаваните от соб-

ственици жилища в Германия (51%) и Австрия (55%).

България е на трето място в Европейския съюз по дял на хората, които живеят в собствени имоти и нямат ипотeka или

друг кредит за покупка на жилище, показват данните на Европейската статистическа служба. Делът на собствениците на имоти в България, които живеят в собствено жилище и нямат ипо-

тека, е почти 82% през 2019 г. В същото време цените на жилищата у нас продължават да растат и няма изгледи тенденцията скоро да се обърне. Това сочат единодушно данните и анализите на имотните агенции. В София, която е най-големият пазар, става все по-трудно да се намери апартамент за под 1000 евро на кв. метър. В квартали като "Полигона" и "Дианабад" средната цена вече е 1300 евро/кв.м и отгоре - поне такава е статистиката на "Български пропъртис" за първото тримесечие на годината. От "Адрес Недвижими имоти" също коментират, че очакваната миналата година криза на имотния пазар не се състоя, а се случва тъкмо обратното - възход. Подемът на цените се дължи на три основни фактора - рекордно ниските лихви по ипотечните кредити, изпреварващият ръст на работните заплати и засилената миграция в страната.

Проверяват детските играчки на пазара

За поредна година инспектори от Държавната агенция за метрологичен и технически надзор ще проведат кампания за проверки на стоки в търговската мрежа по случай пред-

стояния 1 юни - Ден на детето. Инспекторите ще проверяват за наличие на СЕ маркировка за съответствие, наименование и адрес на производител и вносител, предупре-

дителни текстове и/или инструкции за употреба и информация за безопасност на български език. По време на миналогодишната кампания за Деня на детето са проверени

179 детски играчки - тротинетки и ролери. От тях 159 са отговаряли на изискванията, а при 20 са констатирани несъответствия. Без инструкция за употреба са били три иг-

рачки, една е била без маркировка за съответствие, 11 са били без предупредителен текст, три са били без наименование и адрес на отговорен икономически оператор.

ОБЯВА

„СОФИЙСКА ВОДА“ ВРЕМЕННО ЩЕ ПРЕКЪСНЕ ВОДОСНАБДЯВАНЕТО В НЯКОИ ЧАСТИ НА СТОЛИЦАТА

На 26 май 2021 г. (сряда), във връзка със строително-монтажни работи на ул. „Иларион Макариополски“, гр. Банкя, се налага спиране на водоподдаването от 00:00 до 06:00 часа на клиентите на „Софийска вода“, живеещи в района на: ул. „Цар Освободител“, ул. „Космонавт“, ул. „Иларион Макариополски“, ул. „Тракия“ и ул. „Добруджа“; ул. „Цар Симеон“, от ул. „Иларион Макариополски“ до ул. „Цар Освободител“, ул. „Разтоварище“, ул. „Сливница“, ул. „Средна гора“ № 7; ул. „Стефан Стамболов“, ул. „Пейо Яворов“, ул. „Хисаря“, от ул. „Пейо Яворов“ до ул. „Стефан Стамболов“, ул. „Поморие“, ул. „Несебър“, ул. „Балчик“, ул. „Варна“, от ул. „Стефан Стамболов“ до ул. „Несебър“, и кв. „Св. Стефан“.

При продължителност на строително-ремонтните дейности над 12 часа „Софийска вода“ ще осигури алтернативно водоснабдяване с водоносна на адрес: на площада пред общината.

На 26 май 2021 г. (сряда), във връзка със строително-монтажни работи на ул. „Стар беловодски път“, в.з. „Беловодски път“, се налага спиране на водоподдаването от 00:00 до 04:00 часа на клиентите на „Софийска вода“, живеещи в района между: ул. „Беловодски път“, ул. „Владимир Димитров - Майстора“, ул. „Меча поляна“, ул. „Секвоя“ и района между ул. „Църковна“, ул. „Богова Стъпка“, ул. „Беловодски път“, ул. „Стар Беловодски път“ и ул. „Егреците“.

При продължителност на строително-ремонтните дейности над 12 часа „Софийска вода“ ще осигури алтернативно водоснабдяване с водоносна на адрес: ул.

„Стар Беловодски път“ - на кръстовището с ул. „Беловодски път“.

На 26 май 2021 г. (сряда), във връзка с монтаж на водомерен възел на бул. „Инж. Иван Иванов“, кв. „Център“, се налага спиране на водоподдаването от 09:00 до 21:00 часа на клиентите на „Софийска вода“, живеещи в района на: ул. „Българска моравя“, ул. „Камен Андреев“, бл. 18 на ул. „Охридско езеро“ и района между ул. „Опълченска“, бул. „Тодор Александров“, бул. „Инж. Иван Иванов“, ул. „Партений Нишавски“ и бул. „Ген. Михаил Д. Скобелев“.

При продължителност на строително-ремонтните дейности над 12 часа „Софийска вода“ ще осигури алтернативно водоснабдяване с водоносна на адрес: ул. „Партений Нишавски“ - на кръстовището с ул. „Осогово“; ул. „Българска моравя“ - на кръстовището с бул. „Александър Стамболийски“.

На 26 май 2021 г. (сряда), във връзка с монтаж на спирателен кран в с. Бистрица, се налага спиране на водоподдаването от 10:00 до 18:00 часа на клиентите на „Софийска вода“, живеещи в района между: ул. „Стефан Стамболов“, ул. „Цветна градина“, ул. „Младен Ангелов“, ул. „Борова гора“, ул. „Калугерица“ и ул. „Бановец“.

При продължителност на строително-ремонтните дейности над 12 часа „Софийска вода“ ще осигури алтернативно водоснабдяване с водоносна на адрес: ул. „Гъбешница“ - на кръстовището с ул. „Стефан Стамболов“.

На 26 май 2021 г. (сряда), във връзка с изграждане на сградно водопроводно отклонение на ул. „Борис Арсов“,

кв. „Витоша“, се налага спиране на водоподдаването от 11:30 до 20:30 часа на клиентите на „Софийска вода“, живеещи в: ул. „Борис Арсов“, ул. „Нилс Бор“, ул. „Петър Карапетров“, ул. „Проф. Милко Борисов“, ул. „Проф. Станчо Ваклинов“ и к-с „Макси“.

При продължителност на строително-ремонтните дейности над 12 часа „Софийска вода“ ще осигури алтернативно водоснабдяване с водоносна на адрес: ул. „Борис Арсов“ - на кръстовището с ул. „Петър Карапетров“.

Ремонтните дейности ще осигурят добро управление на водопроводната мрежа, като максимално се ограничат зоните на евентуални бъдещи нарушения на водоснабдяването.

Засегнатите от прекъсването на водата могат да получат повече информация от Телефонния център на „Софийска вода“ АД на телефон 0800 121 21 или да следят за развитието на всички текущи теренни дейности в реално време чрез Виртуалния информационен център на дружеството - http://www.sofiyskavoda.bg/water_stops.aspx.

„Софийска вода“ АД предварително се извинява на своите клиенти за причинените временни неудобства!

Интернет сайтът на дружеството (www.sofiyskavoda.bg) дава възможност на клиентите да се абонират за съобщенията за прекъсване на водоподдаването. На електронната си почта те могат лично да получават информация за планираните спиране. Друг начин е да се възползват от безплатната услуга за известяване чрез СМС.

Отдел Комуникации
на „Софийска вода“

Софийска вода

БРАНИМИР БОТЕВ:

Продаваме обидно евтино туристически услуги

Губим туристи от най-големите пазари, които генерират планоно присъствие и осигуряват приходи от цялостния пакет до превода - Великобритания, Германия и Русия. Загубихме още миналата година руския пазар, а тази година туризмът ще търпи негативите. Това заяви Бранимир Ботев, бивш заместник-министър на туризма, а сега президент на Европейската лига за икономическо сътрудничество. Големите доставчици на туристически услуги са отказали 183 чартъра или близо 42 хил. пътници от Русия, каза Ботев в ефира на bTV. Германският пазар ще действа през юли и август, но цените за тях ще са обидно ниски, смята Ботев и допълва, че се говори за пакетна цена за нощувка и закуска от 15 евро. Според него мерките, които в момента се предприемат, са много закъснели или мъгляви. По отношение на сертифика-

СНИМКА БГНЕС

Бранимир БОТЕВ

та за КОВИД-19 Ботев смята, че въвеждането му е закъсняло, но и въпреки него няма да има ясни правила. Те ще са препоръчителни, защото всяка държава има право да определя собствени изисквания за влизане. Според него сертификатът не осигурява изцяло свободно движение. Чартърите трудно може да бъдат планирани в момента и те няма да бъдат достатъчни. Затова вниманието трябва да бъде пренасочено от морския към балнео и спа туризма, защото страната има подходящи условия за вътрешен туризъм, твърди Бранимир Ботев.

СНИМКИ БГНЕС

Част от испанските сили за борба срещу безредиците се предпазват хвърлени срещу тях бои и други предмети по време на протестна акция срещу изселване от окупирана жилищна сграда в Барселона. Обикновено такива сгради се използват от бездомници или от лица, останали на улицата заради невъзможност да си плащат ипотеките или наемите

ЕС вижда в Русия търговски партньор

Евросъюзът спира полетите от и над Беларус

Ръководителят на Европейската комисия Урсула фон дер Лайен заяви, че ЕС и Русия са не само съседи, но и важни търговски партньори. “Русия е най-голямата ни съседка, Русия и ЕС са тясно свързани, остават съседи и важни търговски партньори. Русия е важен участник в решаването на глобалните предизвикателства”, изтъкна тя по време на последната среща на Съвета на ЕС.

Лайен обаче е убедена, че “Русия оспорва интересите на ЕС чрез саботаж, дезинформация и кибератаки”, като по този начин оспорва ценностите на съюза. Фон дер Лайен изрази мнението, че в началото на 2000-те “Русия се опита да модернизира икономиката си с помощта на приходите от петролния и газов сектор, но не можа да направи това, тъй като й липсват технологии, креативна младеж и критични идеи”.

Страните членки излязоха и с позиция да не позволят белоруски полети над територията на съюза. Препоръчва се на авиокомпаниите да забранят полетите във въздушното пространство над страната. До момента от европейските компании са откликнали “Еър Франс”, немските авиолинии “Луфтханза”, унгарската “Уи-зеър” и латвийската “Еър Балтик”, както и “Сингапур еърлайнс”.

Президентът Румен Радев, който участва в срещата на върха на ЕС, коментира пред медиите в Брюксел, че причината за приземяването на самолета е категорично в разрез с международното право. “Не може да прихващаш самолет, за да го накараш да каца, защото имаш някакъв политически противник на борда. Това е недопустимо”, каза държавният глава. В същото време в София бе извикан за обяснения в МВнР посланикът на Бела-

рус Александър Лукашевич.

Междувременно стана ясно, че Вашингтон подкрепя взетите от ЕС мерки и призовава за санкции и освобождаването на арестувания опозиционния беларуски журналист Роман Протасевич и спътничката му София Сапега. За последното настояват и от ЕС.

От Минск обясниха случая с принудителното кацане на пътническия самолет със сигнал за бомба, изпратен от палестинското движение “ХАМАС”. Днес групировката отрече да има нещо общо със случая.

По телевизия “Беларус-1”, бе пуснат видеозапис, в който Протасевич съобщава, че е в добро здравословно състояние и прави пълни самопризнания за организирането на масовите безредици в страната след президентските избори. Той може да получи до 15 години затвор.

НАКРАТКО

Среща Путин-Байдън на 15-16 юни в Женева

Срещата на президентите Джо Байдън и Владимир Путин ще се състои на 15-16 юни в Женева, съобщиха Си Ен Ен, позовавайки се на Белия дом. “Женева е окончателно определена като град домакин за дълго обсъжданата среща между двамата лидери, които се очаква да се срещнат на 15-16 юни”, твърди медията. Срещата съвпада с визитата на Байдън в Европа за срещите на върха на Г-7 и НАТО, съответно във Великобритания и Брюксел.

„Газпром” отново добива нефт в Либия

Управителят на “Газпром” Сергей Туманов съобщиха, че се възобновява добива на нефт в Либия. Според плановете, добивът през 2021 г. ще нарасне с 62 000 барела на денонощие или двойно повече от сега. Той също така намекна, че е възможно тази година да се разработят нови находища в участъка Ел-Асеел в Алжир, които да влязат в експлоатация през 2025 г.

Антинаркотични операции в Турция

Турската полиция е извършила широкомащабни антинаркотични операции, обхващащи Истанбул, Анкара и всички 81 провинции, съобщиха БГНЕС. По време на операцията, подкрепена от екипи на специалните сили, бяха арестувани десетки заподозрени. Установено е, че около 574 заподозрени отглеждат канабис. Участвали общо 1 213 екипа, 3644 души и 113 специално обучени кучета.

18 жертви остави „Сендеро луминосо”

Най-малко 18 души бяха убити в джунглата на перуанската провинция Сатино, съобщиха “Дойче Веле”. Предполага се, че отговорна за нападението в район на барове и публични домове е крайнолявата групировка “Сендеро луминосо”. Сред жертвите са 6 жени и 2 деца. Снимки от престъплението показват гилзи и плакат с логото на комунистическата партия с призив да не се гласува за крайнодясната Кейко Фухимори на предстоящите президентски избори. От години нямаше атаки на групировката, смята се, че от нея са останали наркотрафикантски фракции.

Турция подновява спорните сондажи край Кипър

Турският министър на енергетиката Фатих Донмез съобщиха, че Анкара ще възобнови сондажните си операции в спорните води на остров Кипър, съобщиха гръцките в. “Катимерини”.

Освен това Донмез спомена, че проучвания за нефт и газ ще се провеждат и около най-източния гръцки остров Кастелоризо, който е в основата на претенциите на Атина за голяма изключителна икономическа зона в Източното Средиземноморие. “Проведохме около осем сондажни операции в Средиземно море за три години. Имаме собствени права и интереси в съответствие с международното морско право

в тези области, така че няма шанс да отстъпим”, изтъкна Донмез. Според вестника това може да доведе до спиране на възобновените преговори между Атина и Анкара за деескалация на напрежението и разрешаване на спорните въпроси.

В същото време изданието добавя, че на 31 май турският външен министър Мевлют Чавушоглу ще посети Атина за преговори с гръцкия си колега Никос Дендиас. Очаква се те да обсъдят среща между премиера Кириакос Мицотакис и президента Реджеп Ердоган в кулоарите на срещата на върха на НАТО в Брюксел на 14 юни.

Задържаха лидерите на Мали след преврат

Военните в Мали, недоволни от реформите на преходния кабинет, извършиха преврат и задържаха президента Ба Ндау и премиера Моктар Уан. Африканската държава е потопена от години в дълбока криза, припомня “Дойче Веле”. По думите на двама анонимни висши служители, войниците са ги отвели във военния лагер в покрайнините на столицата Бамако. Лидерите на ЕС осъдиха преврата и председателят на Европейския съвет Шарл Мишел заяви, че се обмислят необходимите мерки.

Преди това ООН, африканските организации и държави като Франция и САЩ бяха осъдили няколко опита за преврат в Мали и отхвърлиха всякакви силови действия, включително евентуалната принудителна оставка на преходните лидери. В съвместно изявление мисията на ООН в Мали, Общността на западноафриканските държави, Африканският съюз, Франция, САЩ, Великобритания, Германия и ЕС “настояват за незабавно и безусловно освобождаване” на двамата политици, както и на техните сътрудници.

Индийско семейство оплаква починал от КОВИД-19 роднина, който предстои да бъде кремиран в Делхи. През последното денонощие страната отчете 3511 нови смъртни случая от КОВИД-19. Междувременно Австрия забранява преки полети и туристи от Великобритания заради разпространението на силно заразен индийския щам на вируса. Подобна мярка вече предприе и Германия

Стига заблуди

Мая ЙОВАНОВСКА

Темата за чуждите инвестиции е болезнено актуална. От една страна - заради продължаващия им с години спад у нас, а от друга - заради новата реалност, която ожесточи конкуренцията за привличането им.

Само в последните месеци големи чужди инвестиции ни заобико-

лиха. Буквално. Защото тези вложения бяха направени в съседни нам държави. Малко по малко започна осветляването на скандални подробности за навиците на току-що заминалото си правителство на ГЕРБ. Компетентните органи трябва да си свършат работата, но корупцията, административната тежест и лошата съдебна система от години принуждават чуждите инвеститори да ни подминават.

Макар да няма окончателни резултати, по данни на БНБ за цялата 2020 г. притокът на преки чужди инвестиции е в размер на 561 милиона евро - 50% спад в сравнение с 2019 г. На фона

на тези данни напълно излишен е коментарът за хвалбата от последните дни на предишното правителство за двойно повисоки привлечени чужди инвестиции през миналата година. Което, видите ли, било рекорд за последните десет години.

Освен чуждите предприемачи, които не рискуват да инвестират у нас, има и една друга група. На онези, дето бягат от страната. На фирмите, които си прибират капиталите от България. За първите три месеца на годината преките чужди инвестиции са с отрицателен знак - минус 27,8 милиона евро. Този минус се дължи на изтеглен дялов капитал от 142 милиона

евро от чуждестранните собственици в български фирми, както и на върнати заеми към компаниите майки в размер на 384 милиона евро. Негативната тенденция на спад е очевидна дори за децата. И тя не е от вчера или онзи ден.

ГЕРБ оставят тежко наследство и на следващите управляващи се отваря доста работа. И не само по отношение на чуждите инвеститори. Родните предприемачи, в основната си част малки, имат огромна нужда от нормална бизнес среда. Но нека първо назовем действителността с истинските думи. Процесът вече започна. Дано след десет години ситуацията е друга.

1876 - ЗАГИВА ПАНАЙОТ ВОЛОВ, РЕВОЛЮЦИОНЕР (Р. 1850 Г.).

Организатор и ръководител на Априлското въстание в IV Пловдивски революционен окръг с център Панаягурщице, един от инициаторите на събранието на Оборище. След потушаването на въстанието, гонен от османските власти, при опит да се прехвърли в Румъния се удавя в р. Янтра край Бяла (Русенско).

1877 - РАЖДА СЕ АЙСЕДОРА ДЪНКАН, АМЕРИКАНСКА ТАНЦОРКА ОТ ИРЛАНДСКИ ПРОИЗХОД (УМИРА 1927 Г.).

Смятана за основателка на модерния танц. Внася в него естественост и спонтанност по модел на античните гръцки фигури. През 1922 г. се жени за известния руски поет Сергей Есенин (на снимката), убит през 1925 г. Две години по-късно Дънкан умира при нелепи обстоятелства - возейки се в колата на свой приятел, шалът ѝ се оплита в колелото и я задушават.

1896 - ВЪВЕДЕН Е ИНДЕКСЪТ "ДАУ ДЖОУНС".

Съвкупен показател за стойността на акциите на 30 големи компании на Нюйоркската фондова борса. При появата си представлява средноаритметична стойност на цените на акциите на 12 американски промишлени компании. От тях единствено "Дженерал Електрик" присъства в съвременната версия на индекса. Често се смята за индикатор за състоянието на американската икономика.

1972 - ПОДПИСАН Е ДОГОВОРЪТ "САЛТ 1" МЕЖДУ СССР И САЩ.

Преговорите за ограничаването на ядрените запаси започват през 1969 г. в Хелзинки, Финландия, и се провеждат в две фази - "САЛТ 1" (1972) и "САЛТ 2" (1979 - на сн. подписването на договора). На основата на тези договори за ограничение на стратегическото въоръжение по-късно са подписани и договори за съкращаване на настъпателните оръжия "СТАРТ 1" (1991) и "СТАРТ 2" (1993).

1986 - ЕВРОПЕЙСКАТА ОБЩНОСТ ПРИЕМА ЕВРОПЕЙСКОТО ЗНАМЕ.

Еврофлагът се състои от кръг от 12 златни звезди на син фон. Броят на звездите не е свързан със страните членки - 12 е число без политически подтекст и символ на съвършенство и завършеност. Първоначално това знаме е използвано от СЕ и е предназначено да представя Европа като цяло, а не конкретна организация. Флагът е избран от СЕ на 8 декември 1954 г. Европейската общност го приема на 26 май 1986 г. ЕС приема флага при създаването си с договора от Маастрихт (1992 г.).

1993 - УМИРА ЦОЛА ДРАГОЙЧЕВА, ПОЛИТИК И ОБЩЕСТВЕНИК (Р. 1898 Г.).

Участва в Септемврийското въстание през 1923 г. Осъдена на смърт по Закона за защита на държавата, впоследствие амнистирана. В затвора се ражда нейният син Чавдар Драгойчев, известен хирург. След Девети септември 1944 г. Драгойчева е депутат, председател на Националния комитет за защита на мира (1949-1952), председател на Общонародния комитет за българо-съветска дружба (1957-1977), а от 1977 - негов почетен председател, и др. В края на 1947 г. става първата жена министър в историята на България.

С мъка не се печели

Альона НЕЙКОВА

Италианците от "Манескин" останаха под светлините на прожекторите дни наред след победата им на "Евровизия 2021". И не защото се появиха съмнения дали тяхната песен заслужено спечели конкурса в Ротердам. Криворазбраното навеждане към масата на вокалиста на

групата провокира безброй гръмки заглавия и коментари в глобалната мрежа. Триумфът на получилите жадуваната от над 40 държави статуетка бе опръскан с подозрения, че музикантът може да е шмъркал наркотик пред очите на многомилионната телевизионна публика.

Нито категоричното словесно отричане, че това наистина се е случило, нито готовността на цялата банда веднага да се подложи на тест за дрога успяха да спрат цунамито от укори и размахани назидателно пръсти. Все едно се оценява доброто поведение, а не музиката и посланията, макар и пречупени през призмата на ге-

ополитиката. Класирамите се на второ място французи побързаха да поискат изпреварилите ги дори да бъдат дисквалифицирани. И страстите сигурно щяха да ескалират до висините на сапунен сериал, ако организаторите на надпреварата не бяха обявили, че резултатът от анализа за наркотици на Давид Дамиано е отрицателен и за тях темата е затворена.

Цели три десетилетия изпълнители от Ботуша неуморно са се борили за правото пак да се зарадват на приза от "Евровизия". А всеки знае, че тази страна има всички основания да се гордее с песенните си традиции и известните

по цял свят изпълнители. След жестокия удар, който понесохме от пандемията, Италия показва, че е време животът да продължи. А свежото ѝ надхвacho парче се превърна в ярко доказателство, че депресиращи балади няма как вече да се харесат на замяната за купон публика. Мъката, която излива в композициите си Били Айлиш, може и да изглежда печеливши карта за подражателите ѝ, но донесе световна слава само на нея. Не е ли време да разберем, че тъгата може да се пребори и благодарение на хубава музика, която вдъхва поне надежда? Напук на трудното битие и несгодите.

Уникална тъпота

От стр. 1

Малко са държавите в Източна Европа, които имат толкова богато културно наследство - седем цивилизации, насложени една върху друга, пазят земите ни. Всяка друга страна досега да се е позлатила от такъв дюшеш. Ние сме го оставили да го грабят и рушат иманярите. А историческото наследство, освен култура, е и пари! Днешни пари. Гърция, пък и Турция, правят чудеса и влагат бюджет,

за да изкарат история от всеки камък. А ние история имаме, но сме я оставили в нищета. Археолозите днес ще открият в София поредна изложба с атрактивни находки и резултати от чудесни културно-исторически ценности, основно от Северна България.

А страната ни можеше вече да бъде опасана надлъж и нашир - от Видин до Ивайловград и от Калиакра до Гърмен, с културни маршрути за интелигентни туристи.

Не за чужди гости, които идват да се напиват по морето, а за онези, които ахкат и разпитват с часове, когато им кажеш, че каменните градежи в Плиска и Велики Преслав са отпреди строежите на Карл Велики.

Знаете ли колко пари може да носи културният туризъм на България? Що се жалват туроператорите, че били закъсали? Ами защото държавата ни няма политика, няма виждане за опазване и използване на истин-

ските ценности. Защото едвам е пуснала едни смешни 2,9 милиона лева за проучване на 110 обекта тази година. Пък и селищата обезлюдяха, та няма дори работници за археологическите разкопки. А хората може да се върнат, може да имат работа, стига да има ум в държавата. Но много тъпа държава сме, тъпи и крадливи са ни били досега управниците, нищо, че имаме хилядолетна история. Уникална тъпота разяде уникалната ни култура.

Археолозите показват за пръв път ценности от Северна България

Изложба в НАИМ при БАН повежда изявите за 100-годишнината на института

Велиана ХРИСТОВА

Националният археологически институт с музей при БАН открива днес от 18 ч. изложбата "Поток през времето", показваща резултати и находки от спасителните проучвания по разширението на газопроводната мрежа на "Булгартрансгаз". Оказва се, че експозицията е била готова още през декември, но заради мерките около КОВИД-пандемията откриването ѝ

Оловна канализационна решетка, I-III век, община Грамада

е било отлагано няколко пъти.

Показваме много интересни обекти и резултати от вероятно най-мощното археологическо проучване в България в последните години, като искаме да покажем не само ценности, но и труда на екипите и невероятния обем на работата, подчерта вчера директорът на НАИМ доц. Христо Попов. Газопроводът преминава през 11 области и 34 общини на страната, проучени са над 120 археологически обекта, в които под ръководството на археолозите от БАН са участвали специалисти от 70 музея и 19 български и чуждестранни университети, над 600 специалисти. Проучени са разнообразни обекти - селища, некрополи, гробни могили, крепости и пр. от различни епохи: от праисторията 6000 г. пр.Хр. до късното Средновековие. Сред находките има златни и сребърни накити, култови фигурки, съдове, сечива, оръжия и др. В организацията на изложбата участват 17 музея от страната, представени са над 60 обекта. Тя е осъществена с подкрепата на БАН, Министерството на културата, консорциум "Аркад". Издаден е великолепен каталог за обектите и находките.

Най-интересното е, че изложбата показва последователното развитие на

СНИМКИ АВТОРКАТА

Доц. Христо Попов е най-доволен, че за пръв път от десетилетия се проучват обекти в Северна България

културите, технологиите и художествените стилове през вековете по нашите земи. Според доц. Попов вирусът не е намалил обема на проучванията, а заместникът му доц. Стефан Александров смята, че именно последните две години поставят българската археология като водеща школа в Северните Балкани. Тази година предстои НАИМ да отбележи с

няколко изяви 100 години от създаването си като първи научен институт в България, учреден с указ на Борис III и със закон. Д-р Камен Бояджиев, шеф на отдел "Експозиция", напомни, че през това лято ще бъде отворена и голямата изложба "Българска археология", посетителите може да видят едновременно и двете експозиции.

Botanic

Венаксин®

грижа за вените и капилярите

Търсете в аптеките или онлайн на
www.botanic.cc

02/821 15 00

www.botanic.cc

Венаксин е формула от висококачествени екстракти от диосмин, центела азиатика, гроздово семе и бромелаин. Венаксин влияе на вените и капилярите, като благоприятства тяхната здравина, цялост и пропускливост. Диосминът, центелата и гроздовото семе се използват успешно за третиране на разширени вени, хемороиди и венозна недостатъчност. Бромелаинът и диосминът имат благоприятен ефект при болка в редица проучвания. Активните съставки във Венаксин са проучвани успешно за намаляване на възпалението и отока, особено важно при състояния като хемороиди, венозна недостатъчност и разширени вени.

Обикновено не е обичайно свободно да се говори за нашите задни части... Социумът е заклеймил като некултурно, обсъждането на тези теми. Те се считат за срамни... Именно затова и всички болести, съпътстващи тази област в тялото ни, са свързани и с психо-емоционално страдание. И именно, поради неудобството от споделяне, много често това състояние се задълбочава и хронифицира.

Според статистически данни около 80% от хората над 30-годишна възраст поне веднъж през живота си са страдали от хемороиди, а при около 10% от по-възрастните хора - хемороидите постоянно съпътстват дните и често са хронично състояние.

Краят на нашата храносмилателна система е изключително богат на кръвоносна мрежа от вени и артерии. Когато всичко е наред и функционира както трябва, вените се поддържат от здрава съединителната тъкан. Когато обаче, поради различни причини, тази тъкан се отпусне, тогава се увеличава притокът на кръв и настъпва деформация на самите стени на вените. Те се подува и много често излизат навън.

Хемороидите представляват именно тези васкуларни образувания на аналния канал. Те се делят на външни и вътрешни.

Външните много често предизвикват симптоми като дразнене, остър сърбеж, дори силна режеща болка.

Вътрешните хемороиди много често не предизвикват никакви симптоми и човек може да ги има с години, без да знае. Обикновено за тях се разбира, ако настъпи ректално кървене.

Причините за възникване на хемороидите са много - от слаба съединителна тъкан, до начин на живот, начин на хранене, запек, вдигане на тежести, водене на застоял начин на живот. Много често от хемороиди страдат шофьорите. Хемороиди могат да се появят и по време на третия триместър от бременността, заради притискане на уголемената матка и по време на раждане, заради напъните.

Много често хемороидите могат да бъдат повлияни чрез смяна на начина на живот: прием на повече вода, приемане на повече фибри, недопускане на появата на запек, повече движение, избягването на седене дълго време.

Разбира се, природата се е погрижила и за това състояние и е предложила своите решения.

Venaxin е комбинация от висококачествени екстракти: патентован силноусвоим диосмин - μ smin® Plus, центела азиатика, бромелаин и гроздово семе. Venaxin осигурява цялостна грижа за вените и капилярите.

Диосминът влияе благоприятно върху микроциркулацията, здравината и тонуса на капилярите, вените и хемороидалния сплит.

Центела азиатика благоприятства здравината на съединителната тъкан, по-бързото зараване на рани и цялостното здраве на кръвоносна система.

Бромелаинът спомага ензимната функция, разграждането на отпадните продукти, влияе благоприятно на противовъзпалителните процеси.

Гроздовото семе подкрепя антиоксидантната защита особено на малките кръвоносни съдове.

Венаксин можете да намерите в аптеките и онлайн на <https://botanic.cc/products/venaxin/>.

Гладната стачка на 39-те депутати от пролетта и лятото на 1991 г., от която изминаха 30 години, е уникален феномен за източноевропейските преходи. Историята на VII Велико Народно събрание (1990-1991) като цяло бе белязана от непрестанните целенасочени усилия за ерозия на пределно трудно изграждащото се проконституционно мнозинство. Това бе велика битка за България. Битка, която БСП спечели, но не успя да развие.

На 4 април 1991 г. 44 депутати от СДС с блъфьорска декларация поискаха разпускането на парламента. Първата пушка срещу още незавършената конституция гръмна на 16 май. СДС не съумя да изработи кон-

Великите антиконституционалисти

„Гладната депутатска стачка“, 30 години по късно

кретни нормативни възражения срещу оформяния се проектотекст. Остро се реагираше на определението на България като “социална” държава и то не влезе в текста, въпреки че е споменато като национална цел в преамбюла, в духа на модерната триада “демократична, социална и правова” държава. Впрочем, дори по турската конституция държавата се дефинира като социална.

У нас уж “умерените сили” започнаха да декларира свръхлибералната теза за “държава без конституционно определение”. Широката общественост така и не разбра, че това е срещу нейните базисни интереси.

Българското радикално дясно

През 1990-1991 г. букет от отровни идеи с фокус подготвяната нова конституция и дейността на VII ВНС като политическа институция завладяха едно радикално дясно малцинство. Нацията се вслушваше в думите му и се автоинтоксикаше. Антиконституционната отрова се усвояваше добре от социалния ни организъм. Нито тогава, нито през следващите три десетилетия това малцинство не успя да надхвърли една трета от гражданите, но ефективно успяваше да блокира десетки позитивни обществени намерения и законодателни инициативи, като им противопоставяше сатанизиращи конституцията блъфове. Крайната десница си спечели свободата да обработва общественото мнение с всички сили и средства, по всички информационни и образователни канали. В начало то под фалшивия флаг за борба с “грандиозната фалшификация на “Избори 90”, а след това - за “комунистическата” (“дъртливостта”) от Дертлив - Лил - лова) конституция. В България избуя радикален антиконституционализъм, който блокира сериозния политически и юриди-

Мирослав ПОПОВ

чески дебат през следващите десетилетия. В Европа има и по-десни партии, но толкова шантави, както у нас, май няма.

Мистификациите и сатанизацията по време на ВНС течаха по няколко линии: срещу БСП като история и като съвременност, срещу проектите за нова конституция, които не идваха от дясно (десницата изобщо не предложи свой официален проект), и въобще срещу всяко смислено решение, което ВНС предстоеше да вземе. Още през първите седмици от живота на Седмото ВНС мощно избуяха усилията органът на учредителната власт да бъде дискредитиран и в последна сметка да бъде разпуснато събранието, без да изпълни мисията си.

Денят на напускане на парламента е ярка

черно-кафява дата

в националния ни календар. Това бе опит за убийство на проходащата българска демокрация.

Широката общественост се оказа податлива към инсинуативното представяне на парламентарните развятия и конституционния дебат. Една илюстрация - хора без строги политически убеждения, цялата десница и някаква част от интелигентските среди с охота възприеха ироничния жаргон към избраниците: “те, Великите”. В България избуя радикално десен антиконституционен популизъм и той не е преодолян и днес.

Прокопституционните сили в последна сметка надделяха - Конституцията бе под-

писана от 313 депутати от общо 400 - забележителен резултат, но в редакционните екипи на медиите съотношението бе друго. Способността за свръхмобилизация на антиконституционна платформа бе изключително силна.

39-те напуснаха ВНС с фалшивия претекст, че мнозинството там не желае да приеме Конституцията, че само се бави (“да печели време”). Обратно, левите и центристките депутати най-много желаеха да се приеме нов основен закон. Дълго след 12 юли 1991 г. 39-те отхвърляха Конституцията, защото била “недемократична и комунистическа”. Подло!

Гладната стачка не успя, но отровните последици от нея не бяха преодоляни. Конституционният нихилизъм и днес витае. И тогава - преди 30 години, и днес левият парадокс е този: левите сили поддържат обществено по-продуктивни, правилни позиции, но не съумяват да ги отстоят пред обществеността. Левите позиции остават някак на “Позитано” 20, в ДУМА, сега и в БСТВ, но не достигат до двете трети от нацията.

Когато през първото полугодие на 1991 г. VII ВНС изработи новата демократична Конституция и когато на 12 юли 1991 г. я прие, тя бе съставена и оценена съобразно най-добрите образци на европейския конституционализъм, на европейските парламентарни републики. Като текст и като нормативен субстрат тя е съзвучна с основните демократични конституционни принципи и постижения на съвременния свят, хармонира и възпроизвежда основните международноправни актове за правата на човека. Но се оказа, че това съвсем не е решаващо при изграждането на обществената преценка за нея. Общественото неразбиране и бруталният негативизъм спрямо Конституцията по правило вземаха връх във всички публични (т.е. медийни) дискусии.

Най-важната особеност при

приемането и утвърждаването на Конституцията от 1991 г. е, че тя бе подписана и приета, без да бъде спечелено обществото, без да се състои дебатът за новите идеи в нея, за нейния демократизъм и пропазарност, и в този смисъл - за нейния “несоциализъм”, ако го разбираме като отгласване от додесетоноемврийския модел.

От Националната кръгла маса през целия процес на изработване на Конституцията личи

идеята за съгласието

Консенсуалната политическа философия е нещо изключително важно в съвременното демократично политическо устройство. Консенсуализмът не е абстрактен моралистичен призив за разбирателство. Той е практически принцип. И днес неговото първо проявление е общото признаване на Конституцията. Тя е базата на консенсуса, основата на политическото и институционалното разбирателство. Но преди да се договаря политиката, следва да се признае равнопоставеността на преговарящите, а от там - да се договорят формата и процедурата, по които ще се осъществява политиката. Съгласието е желано по същество, но то не винаги е възможно и необходимо. Нормалното е политическите сили и дейци да преценяват нещата различно. Те спорят и се конкурират кое е най-доброто - съобразно ценностите и опита си. Винаги обаче е желано и постижимо съгласие по формата, по процедурата, по равното право на участие в политически дебат и в управлението.

В България през тези 30 години формации и дейци на десницата оспорваха по принцип

правото на Левицата да участва в дебата

да предлага политики, да управлява. Това е най-важната причина за националните провали в прехода.

Конституцията бе оценявана и в началото, и по-късно

“като цяло”, като документ за институционалност, съставен от едни политически сили - подписалите я. Следователно, тя бе приета за политически проект с подозрението, че е създаден текст, влизащ в разрез с интересите на останалите политически тенденции. Новите идеи, които влязоха в нея, дадоха на българския народ многобройни възможности за демократични действия, които хората в други западни общества са получили след десетилетни тежки дебати и остри социалнополитически борби. И там те са се научили да ги ценят и пазят, докато у нас много хора ги възприеха някак като “спуснати отгоре”, “даром”, създали се сякаш от само себе си. Новите държавноправни идеи се създават в хода на дебатите, при оспорване и неизбежни сблъсъци. Радикалната десница в България изгради режим на нетърпимост към всички леви и патриотични позиции, ако не ги е завладяла преди това институционално.

Използването на новостта в идеите като кохерентно обяснение дали те ще се наложат или не дава отговор на въпроса как самите нови идеи са се създали (от само себе си) и защо старите идеи се оказват неспособни. Това е част от причините за днешната драма на конституционализма в България, а и на самата България. Политическият успех - приемането на Конституцията, не бе развит в граждански успех. Отровният антиконституционализъм не се е родил с гладната стачка, но тя му придаде неподозирана мощ. Създаването на сегашната българска Конституция е практически урок за нашето общество как фактически функционира демокрацията. Не като контрапункт, а за да доочертае съвременните реалности, ще цитирам изявление на уважавания Хенри Кисинджър, велик дипломат-реалист. Преди години той дава напътствия: “Незаконните неща ще ги правим веднага, за противоконституционните ще ни трябва малко повече време.”

Антиконституционализмът е

социален порок

поне толкова опасен, колкото и криминалната престъпност. Общественият интерес и обществената преценка за редица антиконституционни действия обаче са много по-снизходителни, отколкото към тривиалните закононарушения. Това е парадокс, който следва да бъде осмислен. Хората имат сетивност за безобразията, които комшията или кметът правят, но по правило им е трудно да схванат неконституционността като свръх погазване на правовия ред. Нещо повече - неконституционните действия нерядко се оправдават публично със съмнителни съображения за (противоправна) “целесъобразност”.

Гладната стачка от 1991 г. се провали, но тя увреди целия преход. Тя утвърди дух на правен нихилизъм, който, съчетан с медийната свръхдоминация на радикалната десница, придоби устойчивост и не срещаше дължимата обществена и правна съпротива. А кой ни бе излъгал, че конституционализъмът и демокрацията ще се постигнат без борба?

Хистерията на „М“

В поразеното от ГЕРБ общество дори Стокхолмският ни синдром е вулгаризиран

■ Георги ГЕОРГИЕВ

На 1 август 1838 г., след четири-годишен преходен период, робите в Ямайка получили пълна свобода. Френската писателка Полин Реаж (Ан Декло) използва това събитие, за да опише в увода към известния си порнографски роман „Историята на О“ една частна драма от това време. Няколкостотин негри отишли при бившия си господар, някой си Гленелг, и поискали да ги зароби отново. „Така или иначе, той не проявил разбиране. В резултат на което бил най-напред любезно натупан, а после заклан заедно със семейството си.“

На 23 август 1973 г. в Стокхолм, по време на обир на банка, заложенници се привързват към похитителите си, дори им помагат. Ражда се терминът Стокхолмски синдром - „форма на травматично привързване“. Той е описван в „Уикипедия“ като „силна емоционална връзка между две лица, в които единият е периодически хокан, тормозен, заплашван, бит и т.н.“

От няколко седмици една активна прослойка в българското общество показва сходна симптоматика. Нека я наречем условно прослойката „М“. „М“ като мисирка, при цялата условност на това, което се крие зад тази дума, станала нарицателно благодарение на Бойко Борисов.

Колкото повече излизат позорящи и негативни данни за предходното управление, колкото повече растат надеждите, че Бойко Борисов и организацията му ГЕРБ няма да видят власт след новите извънредни избори, толкова повече един мощен, изтръгнат от душевните дълбини вопъл се носи из медиите и социалните мрежи -

„Бойко, на кого ни оставяш!“

С тебе лошо, ама без тебе още по-лошо!“ При това този стон се носи и от привърженици, и от заявили се като противници на гербаджийското управление.

Не се учудвайте. И на двете наглед антагонистични групи нещо им е отнето. На едните - обектът на обожанието, а на другите им е отнет насилникът. Настъпило е травмиращо събитие, което води до травматична хистерия (по Шарко). Хистерията на „М“. И тя в момента невротизира така:

“Ей, служебното правителство, направете нещо, хайде, какво правите сега, не това, друго направете, нищо не правите, какво подслушване, ама, моля ви се, какви пари, стига бе, това го гледахме, оф, Бойко ще се върне така, стига с тези действия, действия трябва, политики, секторни политики, какви коалиции, Божкеее, колко са смешни, напрягат ме, аман, налага се да мисля, не, същите са, една мутра сменя друга, да, точно така, познавате

ли Божков, ха, пак хората на Пеевски, на Борисов, глупаци, сменете ги, стига с тези рокади, чист реваншизъм, не на чистките! Бойко, върни се!“

В „Историята на О“ Полин Реаж рисува свят на жени, поставени в положение на сексуални робини, които постепенно потъват в тази действителност на болка и удоволствие, и дори освободени,

се завръщат доброволно към робството си

Но това е някакво рафинирано епигонство на маркиз дьо Сад, плод на литературна традиция и предизвикателство. В българския случай дестиланото след десетилетие управление на ГЕРБ чувство на „М“ ще звучи така: „Как ми беше хубаво Бойко да ме работи с 200 и колко много ми липсва това сега, долни селяни.“

Препратките към вулгарните и порнографски елементи не са случайни.

на коментаторска орбита, окъпани в чиста светлина. Кредо - „И едните, и другите са маскари!“ Репликата е на бай Ганьо, но те си вярват, че са на позициите на Алеко.

Но в същото време търпяха, търпят и май са готови да търпят властта на простака. Това е проявата на срама. Той си има малко име - Бойко, и фамилно - ГЕРБ. Управлението им беше и продължава да е срамно за България, защото

**то превърна
простацината в норма**

Търпението спрямо това управление, самоидентификацията с него, е срамът на българското общество и този срам трябва да бъде преборен. Това е като да преболедуваме. Жертвата е жертва и насилникът е насилник, и те не са едно и също, това е удобно само на негодника, а справедливостта трябва да възтържеству-

подписал с кръвта си. И това е един друг срам и друг исторически комплекс, но е и мерило, защото хем осъзнаваме нищожността си, хем знаем накъде да се стремим. И висотата на това мерило ни дава моралното право да презираме „М“.

„М“ си иска Стокхолмския синдром, защото се чувства удобно в него като прасе в кочина, на което е хвърлена тиква. Но далеч не за всички „зоната им на комфорт“ се изразява в това да си в лайна до шията и да искаш и другите да са оплескани, за да не осъзнаваш така силно омерзението, което изпитват към теб.

С „М“ не може и няма какво да се прави особено. „М“ я е имало винаги. Просто в последното десетилетие тя имаше своя звезден миг, който ни се струва цяла вечност. „М“ е свързана като с пъпна връв с ГЕРБ и със съкращаването на хранителната среда на ГЕРБ. С отмирането на тази организация и отслабването на зловредното ѝ

СНИМКА УИКИПЕДИЯ

Както за всяко прасе идва Коледа, така и за всяка пуйка (мисирка, фитка) идва Денят на благодарността - 25 ноември, който тази година има вероятност да е около президентските избори у нас. Вярно, празник в САЩ, но с каква неподозирана за американците символика ще го натоварим

Те са напълно преднамерени. Това е автентичната реч и вероятно ръководство за действие на довчерашния ни господар - „на прост човек к.р се набива. Той не може да поеме акъл, може да поеме един к.р“, „проста кърджалийска п.тка“, „прост съм, мама му да е..а“, „и съм ги нае..ал с двеста - тези чужденци, премиери... и сега като усетиха, че съм им го вкарал“.

Има немалко хора, на които не им харесва да четат и слушат това. Не е естетично, вулгарно е, гнусно е, „Стига вече, не ви ли омръзнаха тези простотии!“ (това е реална реплика). Това са недостижими в „блскавата си изолация“ персони, самодостатъчни модалисти, излъчващи от геостационар-

ва. За това съществуват всички законови средства, но кошерът трябва да се разбута. Някой трябва да свърши мръсната работа, тя не е красива, защото, ако започнат разкрития за това какви са ги вършили досегашните във властта, то срамът, че тази гнъс е търпяна толкова дълго, само ще се засили. Виждаме, че доста народ инстинктивно не иска това, иска спокойствие, шоуто на джипката, да си го попсува, да хапне, да пийне, да си попръчка после под юргана, нищо ново от Ботев насам, ще кажете, ама той вече ви е казал: „Но какво дяволите? Животни ли сме ние, животни ли са нашите владици, учители и вестникари? Протестуваме!“ И се е

влияние върху българското общество „М“ ще се свива като прослойка. След това простотията и наглостта, които вървят ръка за ръка, ще намалеят, това е неизбежно. Може би няма да ви харесва скоростта, с която това се случва, как точно се случва, какви следи оставя след отдръпването на тази „мръсна пана“ на обществото, но реалността ще е такава.

Пораженията, нанесени на българското общество от явлението „Борисов“ и камарилата му, няма да бъдат лесно отстранени, но това не означава, че трябва да се стои със скръстени ръце. Както казват китайците - „Пътят от хиляди мили започва с първата крачка“. Българите вече я направиха.

На 28 декември 1982 г., по време на церемонията в щата Калифорния по пускането във вода на линкорна "Ню Джърси", тогавашният президент на САЩ Роналд Рейгън заявява: "При поддържането на десантни операции 16-дюймовите (1 дюйм = 2,54 см) снаряди на "Ню Джърси", всеки с тежест на лек автомобил, могат да поразяват целта с филигранна точност... Осигуряването на необходимата отбрана струва скъпо. Цената на мира е винаги велика, но, ако се замислим за възможните последици от икономите за отбрана, идваме до извода, че такива разходи са оправдани."

Бъдещето на света по американски модел

- т.нар. Pax Americana, т.е. Мир по американски. Налагане със средствата на моркова и тоягата. И ако морковът - когато го има - е малък, то тоягата винаги е голяма! Да, мир, но в свят, устроен според схващанията на Съединените щати. В тяхна изгода, естествено.

Какви са националните ценности, претендиращи да имат моралното право да ръководят развитието на човешката цивилизация? Потърсим ли аргументация за появата на новия човешки генотип, отразил природните, социалните, икономическите и историческите условия в Новия свят, едва ли бихме могли да намерим по-подробен източник от двутомното съчинение "Развитие на цивилизацията в Америка. Начинът на живот и мислене в Съединените щати днес", чийто автор Макс Лернер е журналист, социолог, историк, професор в университета в Сан Диего, Калифорния. Писана в продължение на 12 години (1945-1957), тази монография е преведена на повече от европейските езици, а в самите Съединени щати до 1975 г. претърпява тридесет издания. В известен смисъл тя е една съвременна библия, но в нея митологичната фигура е не Бог, а съвременният американец. Четиво-стимулант, напомнящ психологически бицепси на американеца - поне така е замислено, от студента до президента.

Твърде симптоматичен е фактът, че неговата поява на руски език, осъществена благодарение на финансовата инжекция на Информационната агенция на САЩ (USIA), е през 1992 г. Като се има предвид, че за превода на общо 1146-те страници на монографията е необходимо технологично време, то е ясно, че спусъкът за нейното издаване е натиснат веднага след като на власт в Русия идва Борис Елцин, осуетил августовския опит за преврат през 1990 г. Изданието идва в унисон с намеренията на първия руски президент за приобщаване на страната към неолибералните ценности и за присаждане върху руската душевност на психологическата конструкция на homo novus. За него проф. Макс Лернер пише: "Неговото честолубие изобщо не е насочено към духовните ценности... той жадува не за святост, не за доблест, не за красота, не за величие, не за спасение на своята душа. Това не е обременен с морал човек; за него на първо място са силата, натискът и властта."

Управляващите кръгове на САЩ нееднократно възвличат своята страна в реакционни и завоевателни войни против съседни държави, както и на вътрешния фронт - отначало против индианците, после против негрите и накрая против фермерите, ратаите и работниците, възмущението и стачките на които от 1870 г. често придобиват характер на гражданска война.

Ако бъдат отчетени две явления в историята на САЩ, продължили от XVII век до последната третина на XIX век, а именно: първо, безпощадното завоюване от емигрантите на земите от индианските племена посредством методи, които основателно могат да бъдат квалифицирани като "геноцид", и, второ, пиратското препитание спрямо английските, холандски-

САЩ пак ще спасяват света

Поредният напън за налагане на Pax Americana

Славчо КЪНЧЕВ*

"Това, което една държава определя като жизнените си икономически интереси, не са нещата, които осигуряват живот на гражданите ѝ, а нещата, които ѝ дават възможност да води война."

Симон Вейл (1927-2017), френска политическа деятелка, председателка на Европейския парламент (1979-1981)

те и френските търговски кораби от метрополиите - почти узаконен и широко разпространен занаят сред буржоазията, населяваща приморските градове на атлантическото крайбрежие на Северна Америка - то ще стане разбираема тази

быва оръжие първа твърдо се вкоренява в характера на американската буржоазия, става привичка на най-агресивните войнстваци групировки - традиция, основана на пиратството, на двестагодишната завоевателна война против червенкожите и постоянното потискане от робовладелците-плантатори на съпротивлението на робите-негри, както и контра-революционния фронт против работническите и аграрните движения. В периода на Великата депресия (1929-1933) в САЩ са осъществявани военни операции на федералните войски против фермерите на огромна територия, простираща се от щата Небраска до Канада.

По протежението на XIX век САЩ са участвали в 120 завоевателни войни, а тяхната армия и флот са осъществили 8600 въоръжени интервенции, десанти на чужди територии и други военни акции. Тенденцията за налагане на Pax Americana с груба военна сила продължава и през XX век: Индокитай, Афганистан, Ирак. Отделно са "мръсните операции" на ЦРУ: организирани преврати, терористични акции, снабдяване с оръжие на бунтовници, дезинформационни акции. Също и многократните опити за убийство на Фидел Кастро. Особено внимание се отделя на "задния двор" на САЩ - Централ-

ност за нашата държава представлява не някаква външна сила, а нашият вътрешен милитаризъм. Създава се потискащото впечатление, че ние в Америка

явно сме привикнали към войните

В продължение вече на много години ние или воюваме, или веднага сме готови да започнем война в който и да е район на света. Войната и военните станаха неотменна част на нашия бит, а насилието - най-важният продукт в нашата страна."

Един от най-видните социолози в САЩ проф. Джон Гълбрайт с тревога констатира още в 60-те години на XX век: "Военщината напълно изврати основата на нашата конституция: тя изтръгна властта от обществеността и от Конгреса на САЩ и я връчи на Пентагона."

Досега нито една държава в света не е подала коленопреклонно молба до САЩ да я водят. Но, както заяви в речта си пред съда през 1924 г., след Мюнхенския пуч, лицето Адолф Алоис Шикългрубер (Хитлер): "Човекът, роден, за да бъде диктатор, не се убеждава, той желае. Човекът, който се чувства призван да управлява един народ, няма право да казва: Ако ме искате или призовете, аз ще сътруднича. Не, негово задължение е да излезе напред."

Точно такава е и философията на Pax Americana. По отношение на цялото земно кълбо. Без никой народ по света да е канил САЩ да го правят, те се опитват да го налагат. Да изнасят повсеместно "справедливост".

Още от времето на Втората световна война американските икономисти тясно свързваха проблема за износ на капитали с неудържимата експанзионистична политика и с изявения си стремеж към световно господство.

Господство чрез покорство!

Но стратегията и тактиките за постигане на тази цел не са оставени на самоинициативите на отделни политики. Съществуват т.нар. мозъчни тръстове или "фабрики за мисли". Най-изявените сред тях са Хувъровият институт за войната, революцията и мира, Центърът за стратегически и международни изследвания на Джорджтаунския университет и Фондът за наследство, институтът "Америкън Ентърпрайз", "РАНД Корпорейшън", Хъдзъновият институт и други.

Новоизбраният президент на САЩ Джоузеф (Джо) Байдън не пропусна да декларира с патос, че "Америка се завърна и е готова да води света". И още: "Той и екипът ѝ започват работа по спасяването на Америка и света".

Новият президент на САЩ наследява най-големия досега военен бюджет на страната си - 732 милиарда долара, което представлява 38% от военните разходи на всички държави по света през 2019 г., а по абсолютна стойност е с 272,9 милиарда долара по-голям от общите военни разходи на следващите четири държави в класирането за 2019 г.: Китай (261 милиарда долара), Индия (72,1), Русия (65,1), Саудитска Арабия (61,9). Мощен финансов инструмент за опити по паралели и меридиани да бъде реализирано световно "водичество", т.е. казано с думи прости - "господство".

Този опит, ако бъде започнат, ще забие последния гвоздей върху ковчега на т.нар. американско величие. Фиаското би било необратимо в исторически план.

почва, която подхранва американските милитаристи, поддръжници на решенията на каквито и да са политически въпроси

свс силата на оръжието

Към това трябва да бъде добавено, че като правило емигрантите в Северна Америка са били хора (предимно произхождащи от англосаксонските страни), които не са се устроили добре в Стария свят и са били готови на каквито и да са авантюри, за да си извоюват "място под Слънцето". Специфичен елемент тук е и т.нар. реакция на откъсването (от родните места, език, народ), явяваща се своеобразен фактор за населението на младата държава, който благоприятства поведенческата неконтролируемост.

Постепенно склонността да употре-

* Авторът е председател на УС на Асоциацията за борба против корупцията в България

на и Латинска Америка. Дългата ръка на ЦРУ, когато действията му са диктувани от интересите на управляващия истеблишмънт, не пропуска и Африка, Далечния, Средния и Близкия изток. Не е заобиколена и Европа, и Западната, и Източната. Не изостава и Пентагона в планирането на държавни преврати в Европа. Неговата ултрасекретна директива с кодов номер 100-6 предвижда "при необходимост" светкавичното отстраняване "в условията на извънредни обстоятелства" на нидерландското, норвежкото, белгийското и датското правителство и поемането на властта в тези страни от командването на американските войски в Западна Европа.

Посочвайки пагубната роля на милитаризма за американското общество, известният политически деятел, бившият председател на сенатската комисия по външните дела в Конгреса на САЩ Уилям Фулбрайт пише: "Ние създадохме общество, основно занимание на което се явява насилието. Най-сериозната опас-

Проф. Аксиния Джурова събира в четири тома над 140 художници

Те са част от мащабния проект „Изчезващата памет. Среци по пътя”

“Поредицата “Изчезващата памет. Среци по пътя” (I-III том, София, изд. “Класика и стил”, 2018) съдържа спомени за срещи и събития, които носят в себе си. Извън тях е имало и много други, но тези са белязали моя път: с неизлечимата романтика на 60-те години; с енергията за индивидуален бунт на 1968 г.; с емансипацията и свободата и историческото им поражение днес; с интелектуалните и артистични клубове, загубили в края на 90-те години своя социален престиж и рефлекс за самооценка; с дискусиите за изкуството преди то да се “скара” с красотата, която се пренесе в обектите на реалната предметна среда, т.е. преди да се приспособи към комерсиалността; с недоумението от днешния недискретен живот, даващ възможност да моделираш представата за себе си чрез социалните мрежи до иреалност; с желанието да съм част от вечната битка за паметта - зов да не се разрушават мостовите, през които тя преминава за поколенията. С една дума, тези срещи и портрети са моят личен прочит на

времето, извън който съществуват безброй други. Ако съм имала шанса да усетя поне малко с какво “моето време” е белязало бъдещето, рискът да “разтревожа спомените”, не само моите, може би ще е имал смисъл”, споделя проф. Аксиния Джурова.

Първите три тома включват предимно погледа на “другия” - впечатления на чужденци, посетили страната ни, и на българи, които са живели и са се реализирали извън нея. (...) В IV-VII том са срещите и разговорите с над 140 български художници от

поколенията между двете световни войни до днес. Специално място е отделено на момчетата от фабрика “Вулкан” във Варна, “Пловдивските майни”, художниците от “Русенския Монмартр”, Групата “Градът” и др.

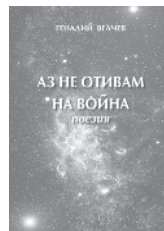
Проектът “Изчезващата памет. Среци по пътя”, I-VII том, е дело на издателство “Класика и стил” ООД, София 2018-2020 и се реализира с подкрепата на Георги и Ваня Зъбчеви, Фондация “Елена и Иван Дуйчеви”, Фондация “Пчелен кошер” - г-н Иван Сариев. Работата по проекта стартира през 2012 г. и се осъществи със съдействието на Силвия Кавданска, Ваня Зъбчева, Никифор Харалампиев и участниците в него, общо около 200 персоналии. Графичният дизайн е дело на Тахсин Ахмед и Радослав Георгиевски.

Проф. Аксиния Джурова ще представи на 26 май от 18 ч. в Софийската градска художествена галерия новите четири тома от поредицата “Изчезващата памет. Среци по пътя”.

НАКРАТКО

Генадий Велчев представя новата си книга с поезия

Премиера на книгата на Генадий Велчев “Аз не отивам на война” - поезия за протеста от миналото лято (изд. “Никола Вапцаров”) ще се състои на 27 май от 17.30 ч. в София, при паметника на Никола Вапцаров, ул. “Московска” - градинката зад Националната художествена галерия.

Романтични послания от Симеон Кръстев в галерия “Минерва”

Изложбата “Романтични послания” на Симеон Кръстев се открива с вернисаж на 27 май от 18 ч. в галерия “Минерва” в Гранд хотел “София”. Творбите ще може да се разгледат до 24 юни.

Ричард Клайдерман ще свири в София и Пловдив

Обичаният по цял свят френски пианист Ричард Клайдерман идва в България за първите си сценични изяви след принудителна пауза, продължила повече от година заради КОВИД пандемията. Звездата на пианото ще гостува в София и Пловдив за концерти с Оркестъра на Класик ФМ радио по покана на агенция “Кантус фирмус”. На 29 май Клайдерман ще свири за първи път в Града на тепетата, в зала “Колодрум”, а събитието се реализира с финансовата подкрепа на община Пловдив. Столичната публика ще има удоволствието да гледа романтичния пианист на 31 май в зала 1 на НДК от 20 ч. “Здравей, България! Много съм развълнуван, че ще свири отново за вас”, възкликна Ричард Клайдерман в специално обръщение към родните фенове. Пианистът подготвя специално шоу със селекция от любими хитове, нови композиции и аранжировки на класически творби. Със своите изпълнения Ричард Клайдерман докосва сърцата на хората от различни поколения и социални слоеве по целия свят. Концертите му са истински музикални спектакли, изпълнени с елегантност и романтика. Те създават уникална емоционална атмосфера и се превръщат в незабравимо преживяване за публиката.

СНИМКА
“КАНТУС ФИРМУС”

Дариха бронзов бюст на Достоевски на Националната библиотека

СНИМКА МИХАЕЛА КАТЕРИНСКА

Бронзов бюст на Фьодор Михайлович Достоевски и томове Събрани съчинения на автора на български език (на изд. “Захари Стоянов”) бяха дарени на официална церемония в Националната библиотека “Св. св. Кирил и Методий”, на която присъстваха учени, писатели, дипломати, културни дейци, общественици, библиотечни специалисти и почитатели на творчеството на Достоевски. По-

водът за дарението, по инициатива на проф. Светлана Шаренкова, председател на Форум “България-Русия”, е 200-годишнината от рождението на писателя. “Достоевски ни учеше, че да живееш без надежда означава да спреш да живееш. Нашата надежда днес е за едно бъдеще, в което България отново ще бъде Държава на духа, така, както ни нарече великият акад. Лихачов. Надяваме се, че младите

българи ще се докосват по-често и по-искрено до високите образци на световната и на необятната руска култура”, каза проф. Шаренкова.

Посланикът на Руската федерация Елеонора Митрофанова връчи на директорката на НБКМ доц. д-р Красимира Александрова дарението и символичния ключ, с който се отваря постаментът на пластиката, където ще намерят мястото книги на Достоевски. Бронзовият бюст ще се съхранява в четвърта читалня, където са класическите руски произведения и хуманитарната литература. Автор на пластиката творба е скулпторът Андрей Тиртишников, академик на Руската художествена академия. Роден е на 4 август 1980 г. в Москва. Негови творби се намират в Париж, Кипър, Белград и др.

“Важно е да четем, препрочитаме и познаваме Достоевски, а онези млади хора, които не са посегнали към книгите му, ще посъветвам да започнат да четат внимателно - след като се потопите в тази вселена на духа, няма да я оставите. И тогава никакви електронни средства няма да ви разсейват, а четенето на книгата е единственият начин човек да развие своето съзнание и да стане личност... Четенето на Достоевски ще ви направи свободни”, каза чл.-кор. Иван Гранитски, директор на издателство “Захарий Стоянов”.

ДНЕС

ПРОМЕНЛИВО С ДЪЖД

максимални

29°C

ЧЕТВЪРТЪК

ПРОМЕНЛИВО С ДЪЖД

максимални

27°C

ПЕТЪК

ПРОМЕНЛИВО С ДЪЖД

максимални

25°C

СЪБОТА

ПРОМЕНЛИВО

максимални

27°C

НЕДЕЛЯ

ПРОМЕНЛИВО

максимални

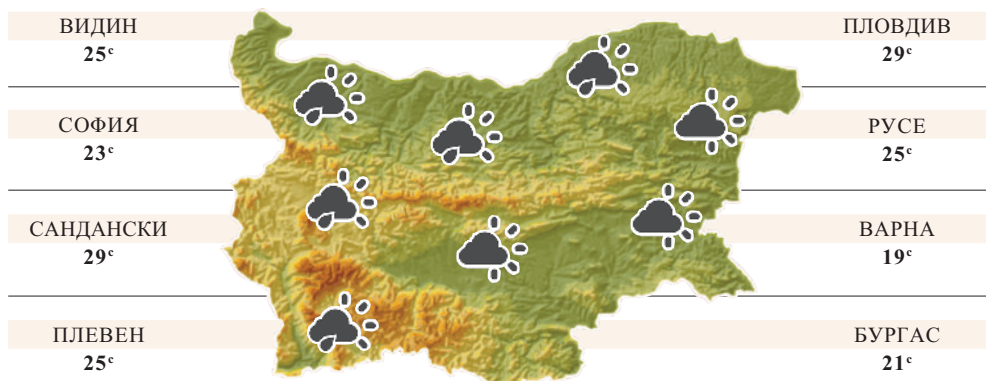
22°C

ПОНЕДЕЛНИК

ПРОМЕНЛИВО

максимални

23°C

Въздушната маса почти над цялата страна ще е неустойчива. До обяд на отделни места, а вечерта над повечето райони ще се развие мощна купеста и купесто-дъждовна облачност. Главно в Западна и Централна България ще има краткотрайни, в отделни райони интензивни валежи от дъжд с гръмотевична дейност и условия за градушки. С до умерен северозападен вятър ще проникне хладен въздух. Атмосферното налягане ще е малко по-ниско от средното за месеца.

ХОРОСКОП

БНТ 1 06.00 Денят започва сутрешен блок с Христина Христова 09.00 По света и у нас 09.05 100% будни 11.00 Култура.БГ 11.55 Препрочитаме Вазов 12.00 По света и у нас 12.35 Новини на турски език 12.40 Препрочитаме Вазов 12.45 Телепазарен прозорец 13.00 Последният печели забавно-познавателно семейно куиз шоу/п/ 14.00 Людмила Гурченко тв филм /12 епизод/ 14.45 Телепазарен прозорец 15.00 Давай, Астробой! анимационен филм 15.30 Мън Уа анимационен филм 15.40 Телепазарен прозорец 16.00 Бързо, лесно, вкусно 16.30 Малки истории 16.40 Светът и ние 17.00 България в 60 минути с Мариана Векилска 18.00 По света и у нас 18.30 Още от деня коментарно предаване 19.00 Последният печели забавно-познавателно семейно куиз шоу 20.00 По света и у нас 20.45 Спортни новини 21.00 В кадър 21.30 Студио „УЕФА Лига Европа“ 22.00 Футбол: Вилареал - Манчестър Юнайтед, финал на турнира на УЕФА „Лига Европа“ пряко предаване от Гданск /Полша/ 00.30 Светът и ние /п/ 00.50 100% будни /п/ 02.45 Култура.БГ /п/ 03.40 По света и у нас /п от 20:00 часа/ 04.25 Людмила Гурченко тв филм /12 епизод/п/	БСТВ 05.40 „Нашият следобед с БСТВ“ (п) 06.50 Музикален антракт 07.30 „Антидот“ (п) 08.00 Документален филм 09.00 „Лява политика“ (п) 10.00 ТВ пазар 10.15 „Актуално от деня“ (п) 11.00 ТВ пазар 11.15 Музикален антракт 12.00 „Хубава си, татковино“ 12.30 ТВ пазар 12.45 „Дискусионен клуб“ (п) 13.45 ТВ пазар 14.00 „Нашият следобед с БСТВ“ 15.30 Новини 16.00 „Антидот“ 16.30 „Думата е ваша“ - открит линия 17.30 ТВ пазар 17.45 Музикален антракт 18.10 ТВ пазар 18.30 Новини - централна емисия 19.15 „Актуално от деня“ 20.00 „За историята свободно“ 21.00 „Студио Икономика“ (п) 22.00 Новини (п) 22.30 „Актуално от деня“ (п) 23.05 „За историята свободно“ (п)	Бtv 06.00 „Тази сутрин“ - информационно предаване с водещи Златимир Йочев и Биляна Гавазова 09.30 „Преди обед“ - токшоу с водещи Десислава Стоянова и Александър Кадиев 12.00 bTV Новините - обедна емисия 12.30 „Комиците и приятели“ /п./ - комедийно шоу 13.30 „Шоуто на Николаос Цитиридис“ /п./ 14.30 Премиера: „Обещание“ - сериал, с.3 еп.40 16.00 Премиера: „Малки убийства“ - сериал, еп.89 17.00 bTV Новините 17.30 „Лице в лице“ - публичистично предаване с водещ Цветанка Ризова 18.00 „Седем часа разлика“ - сериал, еп.5 19.00 bTV Новините - централна емисия 20.00 Премиера: „Безмилостен град“ - сериал, еп.101 21.00 „MasterChef“ - кулинарно шоу, с.7 22.30 „Шоуто на Николаос Цитиридис“ - вечерно токшоу 23.00 bTV Новините - късна емисия 23.30 „Домашен арест“ - сериал, еп.3 00.00 „Двама мъже и половина“ - сериал, с.2 еп.9, 10 01.00 „Истинска любов“ - сериал, еп.75 02.00 „Преди обед“ /п./ - токшоу 04.10 „Втори шанс“ - сериал, с.2 еп.43	7 06.00 Телеканал „Добро утро“ 09.00 Новини - информационна емисия 09.25 Телеканал „Добро утро“ 10.05 „Живей здравословно!“ - предаване за медицинна и ползотворен начин на живот 11.00 „Модна присъда“ - шоу за стил и актуални тенденции 12.00 Новини (със субтитри)-информационна емисия 12.15 „Времето ще покаже“ 15.00 Новини - информационна емисия 15.15 „Хайде да се оженим“ - шоу за търсене на партньор в живота 16.00 „Мъжко / Женско“ 18.00 Вечерни новини - информационна емисия 18.40 „В действителност“ 19.45 „Нека говорят“ 21.00 „Време“ - информационна емисия 21.30 „Анатомия на сърцето“ - телевизионен сериал 22.30 Премиера на сезона „Док-ток“ 23.30 „Вечерен Ургант“ - забавно ток шоу 00.10 За 70-годишнината на Анатолий Карпов „Всички ходове са записани“ 01.05 „Времето ще покаже“ 03.20 „Мъжко / Женско“ 05.00 Новини - информационна емисия 05.05 „Анатомия на сърцето“ - телевизионен сериал
--	---	---	--

ОВЕН

Доброто изпълнение на професионалните задължения ще изисква значителни усилия. Бъдете готови.

21 март - 20 април

ТЕЛЕЦ

Уверени ли сте, че говорите това, което чувствате, и чувствате това, което говорите?

21 април - 21 май

БЛИЗНАЦИ

Ще се убедите, че светът е тесен. Ще разберете, че ваши бивши любими хора са заедно.

22 май - 21 юни

РАК

Бъдете предпазливи, защото сте изложени на риск. Личните ви отношения ще се подредят.

22 юни - 23 юли

ЛЪВ

Необходима е всичката ви енергия: затегнете коланите и изпълнете добре онова, което трябва.

23 юли - 23 август

ДЕВА

Апетитите ще се повишат. Ще имате възможност да се измъкнете благополучно от всяка ситуация.

24 август - 23 септември

ВЕЗНИ

Каквото и да мислят другите, главно за вас е щастието на любимия, останалото е дреболия.

24 септември - 23 октомври

СКОРПИОН

Това е от онези дни, в които можете да разгърнете емоционалната страна на своята натура.

24 октомври - 22 ноември

СТРЕЛЕЦ

Ще ви бъде лесно да се докажете във всичко, което правите. Нестандартното ви привлича.

23 ноември - 21 декември

КОЗИРОГ

Най-добре насочете енергията си в принципно ново русло - изграждане или поне лек ремонт.

22 декември - 20 януари

ВОДОЛЕЙ

Учете се от чуждите грешки, не допускайте свои. Денят ще мине без неприятности и проблеми.

21 януари - 19 февруари

РИБИ

Ако партньорът ви е „мамино синче“, най-подходящо е да вземете сериозни мерки по въпроса.

20 февруари - 20 март

- ☐ **Кучетата от породата чихуахуа често живеят до 20 години и рядко се разболяват. Най-слабите им места са сърцето, очите и колянната става.**
- ☐ **Фитопланктонът произвежда 70% от кислорода.**

Клиент се оплаква на адвокатка си:
- Големи проблеми имам - дължа пари на много хора. Не знам как да се оправя.
- Пусни си брага!
- А с брага пък колко дължа!

НА ТОЗИ ДЕН СА РОДЕНИ

БОИЛ БАНОВ,
бивш министър на културата
ЛЮБКА АЛЕКСАНДРОВА,
кмет на община Левски
НЕШКА РОБЕВА,
легендарна треньорка
по художествена гимнастика
ТИХОН, епископ Тивериополски,
викарий на патриарх Неофит
Български

Пчелите във Виена живеят до метрото

Общинско транспортно предприятие в австрийската столица цели да напомни за опасността от масовото измиране на ценните насекоми

На поляна до метростанцията "Леополдау" в австрийската столица вече живеят първите пчелни семейства, които са част от проекта за подобряване на биологичното разнообразие. Общинското транспортно предприятие "Виенски линии" възнамерява да засели общо два милиона от ценните насекоми в зелените площи на града до лятото на 2022 г.

Пчелите намаляват и няма кой да помага за опрашването на растенията, а около 80% от тази дейност поемат именно медоносните представители на вида. Експертите отдавна алармират и предупреждават за проблемите, които могат да сполетят човечеството, ако не започне да се грижи за опазването на ценните насекоми.

Местата около обществен транспорт може да бъдат идеалното идеално място за пчели, тъй като около релсите има неизползвани зелени площи с множество

СНИМКА MANFRED PENDL/
STADT WIEN UMWELTSCHUTZ

Във Виена са загрижени за опазването на пчелите

цъфтящи растения. По този начин в австрийската столица ще има още 80 пчелни семейства, т.е. по една медоносна пчела на глава от населението, съобщиха от

Ойроком-ПР София, част от мрежата за международни връзки на Община Виена.

Австрийската столица е градът с най-високо качество на живот в международните класации от години. За да остане такъв, е важно да се превърне в дом и за пчелите, тъй като биологичното разнообразие е защита на климата на практика, заяви зам.-кметът по транспорт Петер Ханке. За един от най-зелените градове в света, където почти 14% от площите се използват за земеделие, пчелите са от първостепенно значение.

От няколко години от "Виенски линии" заедно с Университета за природни ресурси и науки за живота (BOKU) в австрийската столица изследват разнообразието на видовете на зелени площи около релсовия път в града. Скоро ще бъдат представени допълнителни мерки, така че дивите пчели, пеперудите и скакалците да се чувстват още по-комфортно във Виена.

Изкуствен интелект разпознава и керамика

Археолози от САЩ са научили изкуствен интелект да разпознава и класифицира самостоятелно древна керамика, пише сп. "Джърнъл ъв архиолоджикъл сайънс". За целта компютърната програма е анализираща орнаментите на различни съдове.

Специалистите често се затрудняват в разпознаването и класифицирането на находките. Водени от тази идея, експерти от университета на Северна

Белите тусаянски съдове били подложени на машинен анализ

Аризона са приложили дълбоко машинно обучение, за да проучат бяла тусаянска керамика. За целта са използвали цифрови изображения на орнаментирани фрагменти от съдове, които са били изследвани от изкуствен интелект. Така той се е научил как да разпознава ефективно шарките и след това да ги класифицира, сравнявайки приликите и разликите на керамиката.

140 анимации от 97 страни показват на „Златен кукер“

12-ото издание на събитието се провежда от 26 до 30 май

Над 140 творби от цели 97 страни са избрани за участие на "Златен кукер". А и богата съпътстваща програма очаква публиката на 12-ото издание на международния фестивал на анимационния филм. Събитието ще се проведе от днес до 30 май, а домакин на проявата е НАТФИЗ "Кръстьо Сарафов".

За първи път впечатляващата селекция ще е достъпна и за це-

нителите извън столицата. Желаетелите имат възможност да се насладят на всички продукции онлайн в платформата Neterra.TV+, от която и да било точка на страната. Лентите ще са налични в продължение на 4 седмици.

На фестивала ежегодно се връчват 10 награди в различни категории: за едноминутни филми (около 1 мин.), късометражни (от 1 до 10 мин.), късометражни

ни(от 10 до 45 мин.), пълнометражни (над 45 мин.), студентски филми, детски, ТВ серии, еко филми, музикално видео и рекламен анимационен филм.

Наред с това се провежда и национален конкурс за най-добър български анимационен филм, връчва се Гран при "Златен кукер - София", а специалната награда е на името на великия наш аниматор Пройко Проиков.

ДУМА

Основател **Стефан Продев**

Издава „ДУМА прес“ ЕООД

Управител **Иван Пешев**

Главен редактор
Ивелин Николов
inikolov@duma.bg

Зам. главни редактори
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg
Ина Михайлова
imihaylova@duma.bg
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg

Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

НАБЛЮДАТЕЛ: Велислава Дърева
БЪЛГАРИЯ: Павлета Давидова - завеждащ отдел - 215; Аида Паникян - 218; Десислава Велева - 230; Ростислава Иванова - 233; Юлия Кулинска - 224
ИКОНОМИКА: Мая Калпачка-Ивановска - завеждащ отдел - 246; Евгени Гаврилов - 246
СВЯТ: Юрий Михалков - завеждащ отдел - 220
КУЛТУРА: Вилиана Семерджиева - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240
ОБЩЕСТВО: Велиана Христова - завеждащ отдел - 238; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229
ЧЕТИВО: Аълана Нейкова - завеждащ отдел - 239; Боян Бойчев - „Пегас“ - 244; Георги Гьлов - „Пардон“;
Художник: Анатолий Станкулов
СПОРТ: Владимир Николов - завеждащ отдел - 245, Марин Милашки - 245
ЕЛЕКТРОННО ИЗДАНИЕ: Ралица Николова - завеждащ отдел - 207, Росица Костадинова

ФОТО: Емилия Костадинова - 206, Михаела Катеринска
ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров, Евгения Крушева, Петя Рогачева, Спаска Венева
РЕКЛАМИ И ОБЯВИ: Юлия Станкулова - 205; 0879326034; e-mail: reklama@duma.bg, obiavi@duma.bg
РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Румяна Кирилова - 203; Емил Михов - 216; abonament@duma.bg, „Български пощи“ ЕАД
ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

Непоръчани материали може да не бъдат публикувани.

Ръкописи не се връщат. Използвани са и емисиите на БТА, "Фокус", БГНЕС, БНР, Франс прес, интернет и др.

www.duma.bg

duma@duma.bg

Адрес на редакцията:
София - 1000,
ул. „Позитано“ 20А
Факс: 975 26 04,
автоматичен
номератор 97 05
+ вътрешен номер

Печат
ALLIANCE PRINT
София, жк. "Дружба" 1,
ул. "Илия Бешков" 3А

ВЕСТНИК „ДУМА“ Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ
„РАБОТНИКЪ“, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК“
И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО“

Япония е първенец по дълголетници

Според актуалния доклад на Световната здравна организация Япония се нарежда на първо място по продължителност на живота със средна стойност 84,2 години. При жените дълголетниците са на възраст 87,1 години, а при мъжете - 81,1 години, съобщи РИА "Новости". Любопитно е, че японците не обичат да спортуват. Но се хранят много бавно и разнообразно, като на трапезата им винаги има риба, морски дарове, месо, зеленчуци, плодове и ориз. Ястията се приготвят на пара или в тенджерата, а пърженето се избягва. Тези добри принципи водят до дълголетие. А Кейн Танака от Страната на изгряващото слънце е вписана в Книгата на рекордите на Гинес, като най-старият жител на планетата, след като навърши 118 години.

Йосиф Миладинов е №3 в света през сезона

С резултата от 50,93 сек., с който спечели сребърен медал на 100 м бъртерфлай от европейското по плуване в Будапеща, Йосиф Миладинов към момента е №3 в световната ранглиста на дисциплината. Тя се оглавява от унгареца Крищоф Милак, който с 50,18 сек. грабна титлата и постави рекорд на еврошампионатите. Пред родния та-

лант е и американецът Майкъл Андрю с 50,80.

Миладинов е на девета позиция във вечната европейска ранглиста на 100 м бъртерфлай. И с досегашния си национален рекорд от 51,08 сек. той пак беше на девета позиция в ранглистата на континента.

Първите четирима от финала в Будапеща вече са в Топ

10 на всички времена. Номер 1 в листата обаче е Милорад Чавич (Сърб), а №3 - Рафаел Муньос-Перес (Исп). Те оба-

че са с постиженията си от световното в Рим 2009, когато целите неопренови костюми все още бяха разрешени.

Година по-късно ФИНА ги забрани. Феноменалният Майкъл Фелпс никога не е плувал с неопренов костюм.

БФС крие формата на efbet Лига

Боби Михайлов още управлява футбола ни

БФС продължава да пази в тайна състава на отборите в efbet Лига. От "Бояна" съобщиха, че е назначена работна група, която умува какво да прави. Витаете идея да няма изпадащи, а от Втора лига да влязат Пирин и Локо Сф и в елита отново да играят 16 отбора. Засега е известно само, че Ботев Вр и Септември Сф ще играят бараж за елита, след което БФС ще решава какъв ще е бъдещият формат. Монтана и Етър по принцип трябва да изпаднат, за да бъде спазена наредбата за изминалия сезон. В противен случай УЕФА може да наложи санкции, че БФС е променил "в

движение" регламента на първенството.

"Във връзка със сериозния обществен интерес, касаещ работата на експертната комисия, отговаряща за евентуалните промени във формата на първенството в Първа лига, БФС информира, че към момента работната комисия е провела три заседания, а в идните дни ще се състои и четвърта заключителна среща. След окончателното приключване на състезателен сезон 2020/21 и изиграването на баражите по програма, експертната група ще запознае Изпълнителния комитет на БФС с финалното си становище по

въпроса", обявиха от "Бояна".

От друго съобщение става ясно, че Боби Михайлов управлява БФС, независимо че Агенцията по вписванията отказа да го впише като председател.

"След уточнения относно размерите на компенсаторните плащания, свързани с участия на дублиращи отбори във Втора лига, изплащането на съответните средства вече стартира. Според Наредбата за първенствата и турнирите, всеки клуб с поддържащ състав във второто ниво на футбола ни е длъжен да внася сумата от 50 000 лв. годишно, която да се разпределя порав-

но между останалите участници. Поради независещи от централата обстоятелства, през настоящия сезон изплащането на тези средства бе забавено, но след активната намеса на президента на БФС Борислав Михайлов клубовете от втория ешелон вече получават средствата по сметките си. Само за последните 4 сезона таксата "дублиращ отбор" е донесла на клубовете от Втора лига 200 000 лв., като 4 от тях са получили по над 13 000 лв.", похвалиха се от БФС. Сумата е внесена от Лудогорец, който единствен от елитните отбори поддържа и дублиращ тим.

СНИМКА БГНЕС

Регионалният президент на Андалусия Хуанма Морено позира с Купата на Евро 2020 в двореца Алхамбра при представянето на Севиля като град-домакин на шампионата

Антон Недялков е „Футболист на Футболистите“

Антон Недялков спечели 20-ото издание на анкетата "Футболист на Футболистите". Бекът на Лудогорец събра най-много гласове в допитването, в което участваха всички професионални играчи от Първа и Втора лига. Анкетата се организира от Асоциацията на българските футболисти и е уникална, защото играчите сами избират най-добрия измежду тях.

"Удовлетворението е голямо. Тази оценка е най-обективна и най-компетентна, защото идва от всички колеги, които играят в нашето първенство", заяви

Недялков.

Негови подгласници станаха миналогодишният победител Димитър Илиев (Локо Пд) и Спас Делев (Арда). За "Най-добър млад футболист" бе избран Доминик Янков (Лудогорец), пред Преслав Боруков (Етър) и Виктор Попов (Черно море). Любослав Пенев (Царско село и ЦСКА-Сф) е "Най-добър треньор". Той изпревари Николай Киров (Арда) и Илиан Илиев (Черно море). "Най-добра футболистка" е Ивана Найденова (НСА), пред Тея Пенкова (НСА) и Вероника Гоцева (Локо Пд).

Кузманов и Шиникова - аут от „Ролан Гарос“

Димитър Кузманов (№241 в света) дебютира със загуба на "Ролан Гарос". Втората ни ракета отпадна в I кръг на квалификациите на Откритото първенство на Франция. Българинът за първи път игра на турнир от Големия шлем и

отстъпи на специалната на клей и 12-и поставен в схемата на пресявките Уго Делиен (Бол, №124) с 6:3, 2:6, 1:6. Срещата продължи 1,57 часа. Мико изигра страхотен първи сет, но впоследствие класата на съперника му се оказа реша-

ваща.

Шиникова (№217) отстъпи на учащата с "уайлд кард" Карол Моне (Фр, №380) с 3:6, 3:6. Третата ни ракета бе фаворит, но не показа тенис достойнства и загуби от 19-годишната представителка на домакините.

Българката допусна повече непредизвикани грешки, което й коства отпадането. Тя направи и 7 двойни грешки.

Снощи на корта излязоха първите ни две ракети. Виктория Томова (№108) спори с Наталия Вихлянцева (Рус,

№163), а Цветана Пиронкова (№116) излезе срещу Каролин Долхайд (САЩ, №164).

Във II кръг днес Елица Костова (№231) ще играе срещу Екатерина Горгодзе (Груз, №222) за място в решителния кръг на пресявките.

ГЛЕДАЙТЕ

ФУТБОЛ

ПО БНТ 1

ФИНАЛ НА ЛИГА ЕВРОПА

22.00 Вилярреал - Ман Юнайтед

ПО ДИЕМА СПОРТ

20.00 Арда - Локо Пд

ПО ДИЕМА СПОРТ 2

20.00 ЦСКА-Сф - Берое

ПО НОВА СПОРТ

20.00 ЦСКА 1948 - Лудогорец

ПО МАКС СПОРТ 4

1.00 Интернационал - Олуейс Реди

3.00 Барселона - Сантос

ПО МАКС СПОРТ 1

ТЕНИС

13.00 Турнир в Белград (мъже)

ПО МАКС СПОРТ 4

12.00 Турнир в Парма (мъже)

ПО ЕВРОСПОРТ 2

11.30 "Ролан Гарос"

(квалификации)

ПО МАКС СПОРТ 2

БАСКЕТБОЛ

19.00 Левски ЛУКойл - Рилски спортист

ХОКЕИ НА ЛЕД

2.30 НЙ Айлендърс - Питсбърг

ПО МАКС СПОРТ 3

ВОЛЕЙБОЛ

ЛИГА НА НАЦИИТЕ (ЖЕНИ)

17.00 Сърбия - Полша

20.00 Турция - Италия

ПО ЕВРОСПОРТ 1

КОЛОЕЗДЕНЕ

12.55 Обиколка на Италия (XVI етап)

